

ÅRSRAPPORT 1986

SANDEVIFTEN - udgives af Dansk Ornithologisk Forenings lokalafdeling i Ringkøbing Amt.

ADRESSE: Sandeviften v/Allan Kjær Villesen, Huggergårdvej 41 Dybe, 7620 Lemvig. Tlf. 07880973.

REDAKTION: Kristian Tikjøb Olsen, Ib Helles Olesen, Allan Kjær Villesen.

ABONNEMENT: For de 4 numre: 35 kr. Løssalg: Årsrapporten 15 kr, øvrige numre 10 kr. Gamle numre: 5 kr + porto.

GIRO: Nr. 9224904 v/kass. Erik Enevoldsen, Holmsland Klitvej 126, 6950 Ringkøbing.

ANNONCER: ½ side: 250 kr, 1 side: 500 kr.

DEADLINES: 15/6 15/9

UDKOMMER ca. 10/8 10/11

TEGNERE: Forsiden: Troels Petersen. Øvrige: Jens Overgaard Christensen og Kristian Tikjøb Olsen.

ADRESSER PÅ BESTYRELSEN: Se bagsiden

Så blev vi færdige med ÅRSRAPPORTEN 1986. Det blev et værk på hele 48 sider fyldt med masser af oplysninger om sidste års fugleliv i Ringkøbing Amt.

Årsrapporten kunne naturligvis ikke blive til noget, hvis ikke medlemmerne sendte iagttagelser ind til os, og vi er derfor meget glade for at se, at så mange deltager i indrapporteringen. Over 60 ornithologer har således medvirket til denne rapport - det er fint!

Man kan måske nok synes, at årsrapporterne er ved at være lidt "tørre" - at der ikke er så meget læsestof i dem mere. Og det er nok rigtigt. Men formålet med årsrapporterne er også mere at gøre status for en periode - i dette tilfælde 1986 - og vi tror derfor også, at mange kan få glæde af denne rapport. Måske ikke så meget som læsestof, men som et opslagsværk man kan benytte fremover.

Til sidst: Bemærk at artsgennemgangen i denne rapport følger artslisten i den nyeste udgave af Europas Fugle.

I redaktionen for denne årsrapport sad:

Jens Ballegaard
Velling Kirkeby 87
6950 Ringkøbing
Tlf. 07323598

Erik Enevoldsen
Holmsland Klitvej 126
6950 Ringkøbing
Tlf. 07339438

Årsrapporten er udarbejdet af følgende:

Jens Overgaard Christensen: Hejrer, storke, måger og terner.

Allan Kjær Villesen: Rovfugle.

Bo Daugård: Lappedykkere og svaner.

Flemming Thomsen: Småfugle I.

Jens Ballegaard: Småfugle II.

Peter Damgård: Gæs.

Leif Novrup: Hønsefugle, sumphøns m.m.

Egon Østergård: Ænder.

Kristian Tikjøb Olsen: Ugler, spætter m.m.

Erik Enevoldsen: Lommer, stormfugle, kjoever, alkefugle og vadefugle.

INDSENDERE TIL ÅRSRAPPORTEN 1986:

Ole Amstrup (OA), Inga Henriksen (IH), J. Kjeldsen (JK), Leo Jensen, Arne Kamstrup (AK), Lars Witting (LW), K. Madsen (KM), Tove K. Jensen (TKJ), Ole Chr. Olesen (OCO), Lars Holm (LH), Arne Hartelius (AH), Gåsetalling - Jesper Madsen, Bo Daugård (BD), Niels Peter Brøgger (NPB), Per A. Kjær (PAK), Steen Egholm Engelbøl (SEE), Henning With Jensen (HWJ), Egon Østergård (EØ), Peter Damgård (PD), Allan Kjær Villesen (AKV), Ib Helles Olesen (IHO), Carl Johan Mikkelsen (CJM), Lars Kristensen (LK), J. Hedegaard Christensen (He), Henrik Stenholt (HS), Peter Petersen (PP), Tonny Kristiansen (TK), Gorm Thyge Wæhrens (GTW), Bjarne Holm (BH), Leif Novrup (LN), Jens Peter Kjeldsen m.fl. (JPK), Bodil Døssing Mogensen (BDM), Eigil Thomsen (ET), Kristian Tikjøb Olsen (KTO), Karen Jacobsen (KJ), Jalmer G. Nielsen (JGN), Jørgen Nørgaard (JN), Erik Enevoldsen og Alex Sand Frich (EF), Flemming Thomsen (FT), Jens Hasager Kirk (JHK), Esben Hansen (EH), H. J. Degn (HJD), Svend Andersen (SA), Benny Gert Hansen og Jan Erik Hansen (BJ), Rolf Christensen (RC), Lilli og P. H. Lange (LL&PHL), Christian Hjorth (CH), Svend Erik Petersen (SEP), Steffen Bøgh (SB), Tage Madsen (TM), Asta Thomsen Jensen (ATJ), Inger Christensen (IC), Jette Clemmensen (JC), Lars Kristensen (L), Jens Ballegaard (JB), Jørgen Ballegaard (JBA), John G. Poulsen (JGP), Jens Overgaard Christensen (JOC), Niels Ulrik Pedersen (NUP), Jørgen Rasmussen (JR) samt Tipperne.

En tak til alle for deres medvirken til denne årsrapport.

En speciel tak til Tipperne for iagttagelserne fra reservatet.

LOMMER:

Rødstr. Lom: Kun indlandsiagttagelser nævnes, da kun yderst få lommer ved havet artsbestemmes.
1 r. 25/1 Horn sø (AKV), 1 r. 7-9/2 Tipperne (med olie), 1 r. 16/4 og ca. 2 mdr. frem Lemvig sø (JN), 2 27/9 Tipperne.

Sortstr. Lom: Som Rødstr. Lom - kun indlandsiagttagelser nævnes.
1 2/3 Tipperne, 1 21/6 Nissum Bredning (AKV).

Smålom sp.: Iagtt. over 50 eks. nævnes.
88 n. 12/4 Lyngvig (EF), 51 n. 13/4 Vrist strand (PAK), 57 n. 12/5 Lyngvig (EF), 195 n. 17/5 Vrist - på 1 time (AKV), 90 s. 27/9 Vrist (PAK), 49 s. + 3 n. 20/10 Lyngvig (EF).

Storlom sp.: Alle iagtt. nævnes.
1 s./r. 31/5 Vrist strand (PAK), 1 s./r. 28/9 Vrist strand (PAK), 1 n. 22/10 Lyngvig (EF), 1 n. 23/10 Lyngvig (BJ).

LAPPEDYKKERE:

Lille Lappedykker: Sammenstilling af alle resultater.
Ialt 90 iagttagelser med følgende månedsfordeling:

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
13	8	41	1	1	1	0	0	4	8	11	2

(JGP, LH, OA, TM, BH, FT, JHK, PP, NUP)

Iagtt. over 10 eks.: 18 9/3 Gødstrup sø (JGP).

Yngleoptællinger: 1 par Storåen v/Holstebro (PP).

Der er indrapporteret færre flokke end i de foregående år. Skyldes det tilbagegang eller svigtende indrapportering og aktivitet?

Toppet Lappedykker: Iagtt. over 20 eks. nævnes.
34 8/5 Husby sø (OA), 60 8/5 Indfjorden (OA), 25 ad + 1 juv 29/6 Skjern å (TM), 37 13/8 Tipperne, 25 24/8 Skjern å (TM), 20 12/10 Vest Stadil fjord (AKV), 38 17/10 Vest Stadil fjord (BJ).

Der er kun indsendt oplysninger om et ynglepar i amtet. Det er for dårligt!

Gråstrubet Lappedykker: Alle iagtt. nævnes.
1 12/2 Skjern å (TM), 1 16/2 Nissum Bredning (AKV), 1 16/2 Skjern å (TM), 1 9/3 Nissum Bredning (AKV), 1 12/3 Nissum Bredning (AKV), 4 7/4 Ravnholt sø (NPB), 2 8/4 Grarup Kulsø (NPB), 1 12/4 Lyngvig (EF), 2 13/4 Vrist strand (PAK), 2 18/4 Ravnholt sø (BD), 7 20/4 Husby Klit - rast i flok (EF),

Nogle af de vigtigste lokaliteter i amtet:

1. Harboøre Tange	11. Gødstrup sø
2. Plet enge	12. Nr. Lyngvig
3. Vesperne	13. Velling Bugt
4. Kilen	14. Høgildgård-Birkebak plantage
5. Bøvling Klit	15. Søby sø
6. Nissum fjord	16. Krylen
7. Husby sø og Nørresø	17. Skjern enge
8. Vest Stadil fjord	18. Tipperne
9. Sandene	19. Værnengene

1:550000

0 5 10 15 20 25 km

3 31/5 Stenholt skov (BD), 1 31/5 Vest Stadil fjord (EF), 2 7/9 Thorsminde (EF), 1 19/10 Krylen (BJ), 4 20/10 Lyngvig (EF), 2 20/10 Søndervig (JHK), 1 22/10 Krylen (SEP), 1 22/10 Lyngvig (EF), 1 25/10 Krylen (EF).

Ingen indrapporteringer om sikre ynglefund. I 1985 var der mindst 3 ynglesteder i amtet.

Nordisk Lappedykker: Alle iagtt. nævnes.

1 8/3 Thorsminde havn - vinterdr. (LL&PHL), 1 r. 27/4 Lyngvig - sommerdr. (EF), 1 26/10 Ferring sø (AKV) - vinterdr., 1 30/12 Thorsminde (AKV).

Et normalt år.

Sorthalset Lappedykker: Alle iagtt. nævnes, hvor yngleoptællinger ikke er foretaget.

2 8/4 Gårlose v/Brande (NPB), 5 23/4 Ferring sø (AKV), 2 4/5 Ferring sø (AKV), 7 4/5 Mellemvase (AKV), 20 4/5 Vesperne (AKV), 3 ad 6/7 Ferring sø (AKV), 1 ad + 1 juv 20/7 Noret, Vesperne (AKV), 3 29/7 Gødstrup sø (JGP), 2 2/8 Gødstrup sø (TK), 1 juv 22/8 Tipperne.

Ynglepar: 21 - 25 par Husby/Nørre sø (IHO). Næst efter Mossø deler denne lokalitet andenpladsen med Utterslev mose som yngle-lokalitet i Danmark. Min. 7 par Søndervase (AKV), 3 par Søby sø (HS,BD), 2 par Borris hede (LH), 4 par Hindø (JOC).

I fremgang sammenlignet med 1985.

Med hensyn til ynglesucces et flot tal fra Søndervase: 21 ad + 2 pull + 14 juv 6/7 (AKV).

STORMFUGLE:

Malleuk: Alle iagtt. nævnes.

4 s. 14/6 Vrist strand (PAK), 1 27/6 30 km vest f. Hvide Sande - fra fiskekutter (JBa), 20-30 r./n. 26/7 Lyngvig (EF), 3 n. + 2 s. 2/9 Lyngvig (EF), 3 n. 6/9 Lyngvig (EF), 4 n. 7/9 Thorsminde (EF), 30 n. 20/9 Bøvling Klit (JN), 75 n. 20/9 Lyngvig (EF), 1770 n 21/9 Lyngvig/Thorsminde - på 3 3/4 time (EF), 1 28/9 Hvide Sande (EF), 2 n. + 1 s. 29/9 Nymindegab strand (JPK), 10 n. 19/10 Lyngvig (EF), 1 s. 20/10 Lyngvig (EF,JHK), 1 s. 20/10 Søndervig (JHK), 33 n + 15 s. 22/10 Lyngvig (EF), 75 22/10 Bøvling Klit (AKV), 20 22/10 Thorsminde (AKV), 2 n. 22/10 Krylen (EF).

Ialt 2129 eks. hvoraf de 1770 blev set på 1 dag. Iøvrigt er det værd at bemærke, at disse såkaldte "kanondage" næsten altid indfinder sig i september - se bare fra ældre årsrapporter: 3/9-78 512, 28/8-79 1529, 14/9-80 566, 19/10-80

ca. 18.000 (denne - så vidt vides - DK-rekord blev altså ikke gjort i sept.), 11/9-84 152, 7/9-85 8500, 8/9-85 2500.

Sodfarvet Skråpe: Alle iagtt. nævnes.

6 s. 17/8 Lyngvig (EF), 2 s. 2/9 Krylen (EF), 1 n. 20/9 Bøvling Klit (JN), 1 n. 21/9 Lyngvig (EF), 1 n. 21/9 Hvide Sande (EF), 1 s. 20/10 Lyngvig (EF, BJ,JHK), 1 s. 21/10 Søndervig (JHK), 1 n. 22/10 Lyngvig (EF), 1 n. 22/10 Søndervig (JHK), 1 n. 23/10 Lyngvig (JHK). Ialt 16 eks. må betegnes som et "normalt" år.

Almindelig Skråpe: Alle iagtt. nævnes.

1 s. 17/8 Lyngvig (EF), 1 n. 29/8 Krylen (LW), 1 n. 6/9 Lyngvig (EF), 1 n. 19/10 Lyngvig (EF).

Skråpe sp.: Alle iagtt. nævnes.

1 n. 22/10 Lyngvig (BJ) - sandsynligvis Sodfarvet.

Lille Stormsvaler: Alle iagtt. nævnes.

1 s. + 2 n. 22/10 Søndervig (JHK) - se også under Stor Stormsvaler, 1 5/11 Hvide Sande - bragt til land i afkræftet tilstand af fiskekutter. Kunne dog slippes fri ved havet dagen efter (EF).

Stor Stormsvaler: Alle iagtt. nævnes.

1 s. 20/9 Lyngvig (EF), 1 s. 19/10 Lyngvig (EF), 1 s. 19/10 Nymindegab strand (JPK), 8 s. + 5 n. 22/10 Lyngvig/Krylen (EF,BJ,SEP), 1 n. 22/10 Søndervig (JHK), 1 død 24/10 Søndervig - hang i elledning (SB), 1 1/11 Vejlbj Klit (AKV), 1 død 9/11 Skjern - fundet under gadelys! (He). Hele 19 eks. - rekord for amtet!

Stormsvalerne kan være svære at arbejde med. Obs.-betingelserne er ikke altid de bedste (kraftig blæst = rystende kikkerter, mindre gode lysforhold o.lign.). Desuden er de gode til at gemme sig i brændingen, hvorfor man ikke altid ser dem i ret lang tid. Det ene med det andet gør, at bestemmelserne af stormsvalerne godt kan medføre tvivl og diskussion blandt hav-observatørerne. Derfor følger der som regel også en del sp'ere med.

Stormsvaler sp.: Alle iagtt. nævnes.

2 s. 19/10 Nymindegab strand (JPK), 2 n. + 1 s. 22/10 Lyngvig (EF,BJ), 2 n. 22/10 Søndervig (JHK), 1 s. 22/10 Krylen (EF), 1 s. 23/10 Lyngvig (EF).

Sule:

Alle vinter/forårsagtt. samt sommer/efterårsagtt. over 10 eks. nævnes. 2 n. 13/4 Vrist strand (PAK), 1 s. 8/5 Søndervig (EF), 3 n. 12/5 Lyngvig (SEP), 9 n. 12/5 Søndervig (EF), 2 s. + 1 n. 17/5 Vrist (AKV), 5 n. 30/5 Vrist strand (PAK), 1 27/6 3 km. vest for Hvide Sande - fra fiskekutter (JBa). Fra efteråret: 10 n. + 1 s 26/7 Lyngvig (EF), 8 s. + 5 n. 2/8 Krylen (EF), 10 s. + 1 n. 17/8 Husby

Klit (OA), 17 s. 17/8 Lyngvig (EF), 15 s. 29/8 Krylen (LW), 7 s. + 5 n. 2/9 Lyngvig (EF), 40 n. + 3 s. 21/9 Lyngvig (EF), 39 n. 21/9 Thorsminde (EF), 1 n + 16 s. 22/9 Krylen (SEP), 18 n. 27/9 Vrist strand (PAK), 54 n. + 8 s. + 4 r. 29/9 Nymindegab strand (JPK), 6 s. + 4 n. 19/10 Lyngvig (EF), 10 19/10 Thorsminde (PP), 50 r. 19/10 Nymindegab strand (JPK), 66 s. 20/10 Lyngvig (EF,JHK), 75 n. 22/10 Lyngvig (EF), 13 n. 22/10 Krylen (EF), 14 22/10 Bøvling Klit (AKV), 43 22/10 Thorsminde (AKV), 46 22/10 Søndervig (JHK), 21 s. + 2 n. 24/10 Søndervig (JHK), 29 n. + 6 s. 24/10 Lyngvig (BJ,EF), 30 n. 24/10 Husby Klit (JB), 13 s. + 9 n. 25/10 Husby Klit (OA), 15 s. 25/10 Krylen (EF).
Endelig skal nævnes: 1 ung 24/7 Bøvling Klit - sad på eng! (LL&PHL), 1 29/10 Tipperne.

Ialt er der indsendt iagttagelser af 884 eks. (er korrigeret for de tydeligste gengangere, men der kan sagtens være flere)
Alt i alt et godt år.

SKARVER:

Skarv: Ynglekoloni på 170 reder på Kollingø ved Fjandø, hvor op til 450 (27/6) fugle holdt til gennem sommeren (JOC). Øvrige indsendelser herfra er ikke medtaget, da kun en del af fuglene kan ses fra land.
Skarven yngede iøvrigt for første gang i amtet med 11 par i 1983 på Fjandø.
Lokale fiskere mener, at op mod 200 Skarver er druknet i net i fjorden!

Iagtt. over 5 eks. samt indlandsobs. og tidlige/sene obs. nævnes:
1 4/1 Vonåen (SEP), 2 s. 30/3 Sandene (EF), ikke mindre end 61 ø. 9/5 Vind (RC), 3 19/5 Gødstrup sø (TK), 27 nw. 27/5 Ringkøbing (SEP), 1 14/6 Borris hede (LH), 8 21/6 Gødstrup sø (TK), 8 29/6 Vrist enge (AKV), min. 10 1/7 Skjern å-munding (TM), 9-11 12/8 Harboøre Tange (AKV), 15 22/8 Bøvling fjord (AKV), 1 6-7/9 Stubbergård sø (LN), 1 30/9 Sdr. Lem Vig (LN), 6 12/10 Vest Stadil fjord (AKV), 2 23/10 Værnengene (FT).
Tipperne: 8 17/5, 6 1/6 og 29 11/8.

HEJRER, STORKE OG FLAMINGO:

Rørdrum: Alle iagtt. nævnes.
Værnengene: 1 hørt 9/5 (FT) og 12/5 (EF,SEP).
Tipperne: 1 8/7
Vest Stadil fjord: 1 hørt 4/5 (GTW), 1 set og 1 hørt 31/5 (EF), 2-3 hørt 7-8/6 og 1 hørt i Mellemdybet (EF), 2 set 15/6 (EF).
Nissum fjord: 1 set 13/4 Felsted Kog (JOC,NUP), 1 hørt 31/3 Ulfesund ved Bøvling fjord øst (OA).
Sdr. Lem Vig: 1 hørt i perioden 11/4 - 15/6, 1-2 par måske ynglet (LN).

Under natfugleundersøgelsen i 1986 er Rørdrum også hørt ved Husby sø og fra Værnengene nævnes om 4-5 fugle. Se nærmere om undersøgelsen i SANDEVIFTEN 87-1.

Fiskehejre: Oplysninger om Stubbergård sø Skarrild Kratreder Lillelund og en nydannet koloni på 20 reder Blæsgård ved Staby (JOC).

4 ynglekolonier: (LN), 10-12 reder plantage (FT), 134 ved Vemb (JOC,NUP)

Iagtt. over 10 eks. nævnes - dog alle fra januar og december:
1 2/1 Skalstrup (LH), 3 16/1 Skjern enge (TM), 1 26/1 Vind (LH), 13 14/2 Nees (LH), 83 2/7 Velling bugt (LW), 74 26/7 Harboøre Tange (LH,OA,PP), 50 27/7 Harboøre Tange (EF), 13 27/7 Borris hede (OCO), 22 27/9 Storåen ved Mejrup (PP), 1 26/12 Holstebro sø (LH), 2 28/12 Skalstrup og 1 Nees (LH).
Tipperne: 3 3/1, 245 25/6, 326 3/7, 353 19/8, 258 5/9, 68 16/10, 52 15/11, 29 14/12 og 5 30/12 - blot for at nævne nogle max.-tal.

Sort Stork: Alle iagtt. nævnes.
1 set af lokal 17/5 og 24/5 ved Skjern å/Skarrild (FT).

Hvid Stork: Alle iagtt. nævnes.
1 11-13/4 ved Tarm, Skarrild og Blåkilde (IC,FT, JHK), 6 r. 17/6 FASTER (iflg. Rkb. Amts Dagblad), 3 30/6 Felsted Kog (BD).

Sort Ibis: Se Appendix I.

Skestork: Arten er iagttaget i amtet i 1986, men iagttagelserne ønskes ikke offentliggjort.

Flamingo: Se Appendix II.

S V A N E R:

Knopsvane: Max. tal fra forskellige lokaliteter - over 50 eks.

	<u>Forår</u>	<u>Efterår</u>
Velling Bugt		535
Klægbanken		181
Thorsminde	300	
Harboøre Tange	100 ad+24 imm.	283 ad+122 imm.
Nisum fjord		483
Fjand ø		36
Tipperne	198	271 ad+115 juv.
Stauning		50
Skjern å-munding		107

Der er kun indrapporteret 2 ynglefund (!), nemlig 1 par Søby sø (BD) og 1 par Stauning (TM).
Der savnes tal om ynglepar i Ringkøbing og Nisum fjorde.

Sangsvane: Max. tal fra forskellige lokaliteter - over 20 eks.

	<u>Forår</u>	<u>Efterår</u>
Nisum fjord	61	102
Velling Bugt	60	
Holstebro sø	91	77
Søby sø	24 ad+12 juv.	55 ad+15 juv.
Harboøre Tange	32	60
Felsted Kog	82	
Viumgård v/Ulfborg		47
Storaens udløb	80	
Thorsminde	23 ad+2 imm.	
Smedshavevase	27 ad+5 imm.	
Søndervase		16 ad+8 imm.
Holmen		23 ad+2 imm.
Ferring sø		44 ad+8 imm.
Lønborg		120 ad+108 juv.
Indfjorden		50
Gejlberg	23 ad+10 juv.	
Karstoft	56 ad+4 juv.	
Sunds sø	20 ad+18 juv.	
Tipperne	48 ad+10 juv.	36 ad+5 juv.
Stauning		50
Skjern enge	353	

Rekord-tal fra Skjern enge. Tallene sammenlignet med de sidste 4 årsrapporter angiver klart en fremgang for arten.

Pibesvane: Max. tal fra forskellige lokaliteter - over 10 eks.

	<u>Forår</u>	<u>Efterår</u>
Nisum fjord	389	187
Vest Stadil fjord		53
Velling Bugt		325
Harboøre Tange		374

Forår Efterår

Smedshavevase	57 ad+7 imm.	
Klinkby nord	30	
Veserne	86	
Albæk	350 (næsten alle ungfugle!)	
Skjern by	150	
Skjern enge	719	850
Værnengene		12
Sdr. Lem Vig		73 ad+5 juv.
Tipperne	599 ad+35 juv.	755 ad+28 juv.

Store tal fra Tipperne og Skjern enge, som stadig er de klassiske lokaliteter i Vestjylland.
Ingen har tilsyneladende talt Pibesvaner ved Vest Stadil fjord i 1986!

G Æ S:

Sædgås: Alle iagtt. nævnes.
82 22/2 Tipperne, 2 21/3 Værnengene (JC), 4 23/3 Værnengene (JC), 1 6/5 Tipperne, 7 s. 16/11 Tipperne, 5 20/11 Tipperne, 4 27/11 Vest Stadil fjord (PAK), 2 14/12 Bøvling Klit (AKV).

Kortnæbbet Gås: Max. tal fra følgende lokaliteter:

	<u>Forår</u>	<u>Efterår</u>
Værnengene	2935	
Tipperne	8200	1100
Skjern å	5000	2
Vest Stadil fjord	10000	5500-7000
Nisum fjord	2440	1550
Harboøre Tange	4500	600

(T, JHK, FT, JC, TM, CW, SEP, EF, OA, PAK, HWJ, PD, AKV, RC, BJ, GTW, JN).

Desuden: 150 24-25/1 Bjerregård (JC, TM), 810 31/3 Holmen (AKV), 1700 6/4 Plet enge (AKV), 550 20/4 Veserne (JN), 200 n. 9/5 Dybe (AKV), 100 11/5 Plet enge (AKV), 160 s. 23/9 Viumgård (PD), 800 s. 24/10 Søndervig (JHK).

Blisgås:

Alle iagtt. nævnes.
1 ad. 9/3 Harboøre Tange (AKV), 4 29/3 Vest Stadil fjord (EF, CH), 1 9/5 Felsted kog (RC), 2 11/5 Nisum fjord (HWJ), 1 19/10 Vest Stadil fjord (LW), 71 14/12 Vest Stadil fjord (EF), 25 15/12 Skjern enge (TM), 20 21/12 Thorsminde (OA).
Værnengene: 1 25/1 (T), 2 16/3 (FT), 2 20/4 (T), 1 21/4 (LK).
Tipperne: 1 22/2, 1 24/4, 125 10/12, 50 14/12, 44 15/12, 35 17/12, 26 19/12, 1 21/12.
Bøvling Klit: 2 11/5 (LL&PHL), 145 8/12 (JOC),

ca. 220 9/12 (LL&PHL), 82 13/12 (JN), 93 - deraf min. 19 imm. 14/12 (AKV,JN), 2 28/12 (LH).

Normalt meget fåtallig om efteråret, men i 1986 var der tale om lidt af et boom midt i december.

Grønlandsk Blisgås: Se Appendix I.

Grågås: Max. tal fra følgende lokaliteter:

	Forår	Efterår
Værnengene	587	208
Tipperne	334	1514
Vest Stadil fjord		107
Nissum fjord	56	214
Harboøre Tange	15	13

(T,JC,LK,He,JHK,FT,EF,OA,LH,JN,AKV,BJ,SEP,JH,PD,PAK)

Efterårs-tallet fra Tipperne er ny rekord!

Øvrige iagttagelser: 18 16/2 Plet enge (AKV), 19 23/2 Ulvsund (JN), 30 3/4 Skjern å-munding (JHK), 58 13/4 Skjern enge (TM), 22 v. 16/8 Bur (OA), 35 s. 10/9 Nymindegab strand (T), 41 s. 23/10 Lyngvig fyr (JHK,BJ), 35 20/10 Stadil fjord (JC), 10 2/11 Søby sø (PAK).

Yngle-oplysninger: 1 par Tipperne og 2 par Nr. Lem Vig (JN).

Indisk Gås: Se Appendix II.

Snegås: Alle iagtt. nævnes.

Værnengene: 2 26/1 og 29/1 (T,FT).

Tipperne: 1 juv. 12/9 og 16/9, 1 ad. 24-30/9, 3 ad. 12/10.

Vest Stadil fjord: 2 14/3-10/5 (PAK,EF,SEP,HWJ,CW).

Plet enge: 3 ad. 6/4 (BDM,KTO), 3 ad. 8/4 (AKV).

Harboøre Tange: 2 ad. 25/1 (AKV), 3 6/4 (BDM,KTO), 3 13/4 (PAK)

Desuden: 2 25/3 Houvig (JC).

Kanadagås: Sammenstilling af alle resultater.

Tipperne: 7 1/1, 4 10/2, 13 27/3, 1 23/4.

Værnengene: Max. 25 15/3-29/3 (T,FT,LW,CH,EF,JC).

Skjern enge: Max. 44 3/3-31/3 (JC,TM,LW).

Thorsminde havn: Max. 47 22/1-2/3 (EF,CH,LL&PHL,PAK,AKV,IHO,JOC,NUP).

Øvrige obs.: 6 16/2 Holmsland Klit (PAK), 12 22/2 Sdr. Lem Vig (LN), 6 22/2 Hvide Sande (BS), 4 20/3 Vodstrup (BTW), 1 11/5 Bøvling Klit (LL&PHL,LH), 2 14/12 Søby sø (PAK).

Bramgås: Sammenstilling af alle resultater.

Forår: Værnengene - max. 250-300 29/1-27/4 (T,CH,JC,LW,EF,OA,LK,He,PAK).

Tipperne - max. 620 31/3-7/5.

Vest Stadil fjord - max. 60 23/3-9/5 - flest først i perioden (PC,GTW,PAK,EF,LW,HWJ,SEP).

Efterår: Alle observationer.

1 31/8 Tipperne + Værnengene (T,TM,JC), 1 2/9 Tipperne, 1 1/10 Bøvling Klit (AKV), 1 11-12/10 Bøvling Klit (PD), 3 12/10 Vest Stadil fjord (AKV,JB,LH), 4 19/10 Vest Stadil fjord (BJ), 103 19/10 Tipperne, 1 24/10 Vest Stadil fjord (JB), 3 1/11 Tipperne, 6-8 9/12 Bøvling Klit (LL&PHL), 17 16-17/12 Tipperne.

Mørkbuget Knortegås: Sammenstilling af alle resultater.

Tipperne: 478 31/3, 1220 5/4, 2300-2700 23/4, 1265 9/5, 1205 18/5, 7 28/5, 1 juni, 1 18-28/8, 1 2-6/9.

Sydlig del af Ringkøbing fjord - over 50 eks.: 2-300 21/4 fra Nymindegab til Bjerregård (LK), 650 9/5 Nymindestrømmen (RC), 500 12/5 Bjerregård (SEP), 1500 18/5 Bjerregård (JC).

Øvrige - alle obs. nævnes:

60 16/2 Nissum Bredning (AKV), 7 21/2 Thorsminde (JOC,NUP), 3 9/3 Nissum Bredning (AKV), 30 30/3 Sandene (EF), 5 15/5 Bøvling Klit (AKV), 10 17/5 Bøvling Klit (JOC,NUP), 8 21/6 Bøvling Klit (OA), 1 25/6 Felsted Kog (AKV), 2 20/10 Sandene (JHK), 1 14/12 Holmen (AKV).

Lysbuget Knortegås: Sammenstilling af alle resultater.

Nissum fjord og Limfjorden - max. tal forår:

Nissum fjord - 1429 17/5 (JOC,NUP), Nissum Bredning - 1410 9/3 (AKV), Harboøre Tange - 160 2/3 (CH).

Efterår - alle obs. nævnes: 21 14/12 Nissum fjord (JOC,NUP), 65 14/12 Holmen (AKV), 26 21/12 Thorsminde (OA), 36 23/12 Nissum Bredning (AKV).

Øvrige - alle obs. nævnes: 25 22/2 Vedersø Klit - lå på havet (PD), 1 27/2 Tipperne, 8 14/3 Vest Stadil fjord (EF), 8 31/3 Tipperne, 2 12/4 Sandene (EF), 75 s. 29/8 Krylen (EF), 15 s. 30/8 Krylen (SEP), 10 s. 10/9 Nymindegab strand (JPK), 1 s. 25/10 Lyngvig (SEP).

Æ N D E R:

Gravand: Max. tal fra følgende lokaliteter:

	jan-maj	jun-aug	sep-dec
Tipperne	558	> 2000	147
Harboøre Tange	82	84	178
Nissum fjord	125	ca. 1600	
Stauning	110-120		

(AKV,PAK,OA,TM).

Øvrige lokaliteter: 80 22/3 Handbjerg strand (LN),

max. 80 marts-april Skjern enge (TM), 16 4/5 Fer-
ring sø (AKV), 19 s. 14/6 Vrist (PAK), 5 21/12
Bøvling Klit - sent (EF).
Yngleoptælling: 42 pull. optalt på Tipperne 29/6.

Pibeand: Max. tal fra følgende lokaliteter:

	<u>Forår</u>	<u>Efterår</u>
Tipperne	1000	12013
Værnengene	1065	500
Nissum Bredning	525	
Harboøre Tange	4000	3000
Nissum fjord	200	

Der mangler optællinger fra Nissum fjord, hvor der
plejer at ligge i tusindvis.

(JN,AKV).

Øvrige lokaliteter: 155 6/4 Vesperne (AKV), 30-50
13/4 Stauning (TM), 100 20/10 Stauning (JC), 24
2/11 Søby sø (PAK).

Arets første: 2 22/1 Tipperne.

Amerikansk Pibeand: Se Appendix I.

Knarand: Alle iagtt. nævnes.

Tipperne: max. tal i måneden: marts - 2, april - 6,
maj - 10, juni - 12, august - 7, september - 2,
oktober - 2.

Værnengene: 2 par 19/4 (OA), 3 par 28/4 (T), 5 8/5
(FT), 1 par 19/5 (SEP).

Øvrige lokaliteter: 2 par 19/4 Søby sø (NPB), 1 par
19/4 Sandene (EF), 1 han 6/5 Fjandø (OA), 1 par 9/5
ved Fjandø (RC), 1 par 22/8 Bøvling fjord (AKV),
1 30/8 Bøvling fjord (AKV), 1 31/8 Harboøre Tange
(AKV), 1 31/8 Felsted Kog (PD).

Flere fugle end sædvanligt - især i foråret.

Krikand: Max. tal fra følgende lokaliteter.

	<u>jan-maj</u>	<u>jun-aug</u>	<u>sep-dec</u>
Tipperne	1761	8100	9119
Værnengene		1410	
Harboøre Tange	74	1250	600
Nissum fjord	300	4400	3750

(AKV,T,JOC,NUP)

Øvrige lokaliteter: 2 5/2 Lemvig fjord (AKV), 30
15/3 Borris hede (He), 150 12/4 Sandene (EF), 85
20/4 Fjaltring strand (AKV), 45 23/4 Vesperne (AKV),
87 16/8 Hygum Nor (AKV), 75 24/8 Skjern å-munding
(TM).

1 ynglefund: 1 hun med 8 pull 29/6 Vesperne (AKV).

Har vi ingen ynglende Krikander inde i amtet?

Efter det fine efterår på Tipperne i 1985 igen et
mere "normalt" år i 1986.

Gråand: Max. tal fra følgende lokaliteter.

	<u>jan-maj</u>	<u>jun-aug</u>	<u>sep-dec</u>
Tipperne	573	2100	3058
Værnengene		970	
Nissum fjord	ca. 200	365	2275
Harboøre Tange	410	400	250
Lemvig fjord	205		
Skjern å-munding	ca. 600	30-50	

(AKV,PAK,TM)

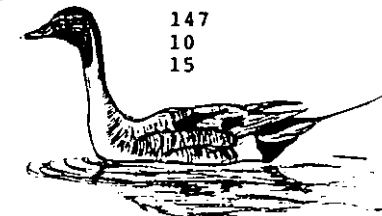
Øvrige lokaliteter: 150 15/3 Borris hede (He), 100
24/3 Hornsø (AKV), min. 200 13/4 s.f. Stauning (TM),
120-150 15/6 s.f. Stauning (TM), 100 10/8 Vesperne
(AKV), 120 16/8 Hygum Nor (AKV), 26 2/11 Søby sø
(PAK), 40 14/12 Søby sø (PAK).

Tipper-tallene under halvt så store som i 1985!!
For en del af lokaliteterne er tallene ikke repræ-
sentative p.g.a. få optællinger.

Spidsand: Max. tal fra følgende lokaliteter.

	<u>Forår</u>	<u>Efterår</u>
Tipperne	694	147
Værnengene	450	10
Harboøre Tange	300	15
Nissum Bredning	345	

(AKV,JN)

Øvrige lokaliteter: 4 4/3 Skjern enge (TM), 20
12/3 Hygum Nor (AKV), 10 12/4 Sandene (EF), 20-30
13/4 s.f. Stauning (TM), 25 16/4 Nissum fjord (OA),
33 19/4 Sandene (EF), 3 par 19/4 Sdr. Lem Vig (LN),
ca. 30 26/4 Nissum fjord (PAK).

Følgende sommeriagtt.: 1 par 8/6 Værnengene (JC),
25 29/6 Harboøre Tange (AKV), 14 14/6 Tipperne -
heraf 10 pull..

Arets første: 4 22/1 Tipperne.

Atlingand: Alle iagtt. nævnes.

Tipperne: max. tal fra måneder: april - 3, maj -
11-12, juni - 7, juli - 2, august - 10.

Værnengene: max. tal fra måneder: april - 4, maj -
5, juli - 1.

Harboøre Tange: max. tal fra måneder: maj - 8,
juni - 1, september - 2.

Desuden: 1 par 19/4 Sandene (EF), 1 par 4/5 Fer-
ring sø (AKV), 2 par 4/5 Skjern å (JHK), 1 17/5
Søndervese (AKV), 1 par 25/5 Vonåen (EF), 3 31/5
Vest Stadil fjord (EF).

Blåvinget And: Se Appendix I.

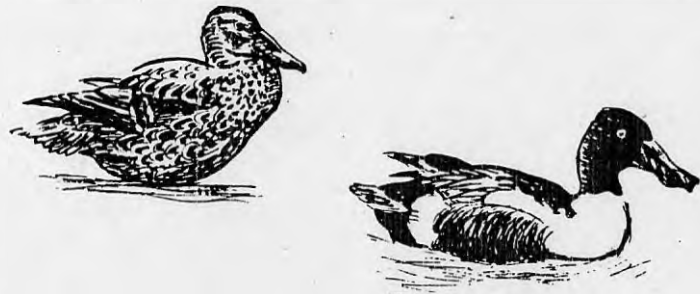

Skeand: Max. tal fra følgende lokaliteter.

	<u>Forår</u>	<u>Efterår</u>
Tipperne	75	169
Værnengene	38	
Harboøre Tange	31	51

(AKV)

Øvrige lokaliteter: 1 par 18/4 Holmen (AKV), 5 4/5 Søndervese (AKV), 4 8/5 s.f. Stauning (TM), 4 11/5 Søndervese (AKV), 2 15/5 Bøvling Klit (AKV), 1 par 25/5 Noret, Vesperne (AKV), 3 1/6 Felsted Kog (AKV), min. 15 1/7 Skjern å-munding (TM), 14 30/7 Velling Bugt (LW), 7 31/7 Skjern å-munding (TM), 18 19/8 Bøvling Klit (AKV).

Taffeland: Iagtt. over 5 eks. nævnes.

220 6/4 Søndervese (AKV), ca. 80 8/6 Værnengene (JC), 6 15/6 Søby brunkulslejre (LN), 125 26/10 Harboøre Tange (AKV), 90 26/10 Ferring sø (AKV), 20 2/11 Søby sø (PAK), 50 16/11 Harboøre Tange (PAK), 28 23/11 Tipperne.

Ynglefund: 1 hun med 3 unger 20/7 Nørrevese (AKV), 1 ad + 6 pull Lille Søby sø (BD), 4-6 ynglepar Hindø (JOC).

Troldand: Iagtt. over 5 eks. nævnes.

Ca. 80 16/2 Nissum fjord (PAK), 8 29/3 Skjern enge (TM), 116 6/4 Vesperne (AKV), 200 13/4 Ferring sø (PAK), 50 13/4 Harboøre Tange (PAK), 34 20/4 Ferring sø (AKV), 55 21/4 Harboøre Tange (PAK), 148 4/5 Vesperne (AKV), 8 29/6 Skjern å-munding (TM), 13 26/7 Vesperne (LH), 60 2/11 Søby sø (PAK), 55 14/11 Horn sø (AKV), 44 14/11 Gjeller sø (AKV), 200 27/11 Gjeller sø (AKV), 210 23/12 Gjeller sø (AKV).

Yngel påvist i Klosterheden i en opstemmet sø: 1 hun med 9 pull 3/8 (JN), 3-4 ynglepar Hindø (JOC).

Bjergand: Alle iagtt. nævnes, dog samling af Thorsminde-tal.

Thorsminde: 14/2 - 2/3 max. 20 (EF,CH,LH,AKV)
Ferring sø: 1 25/1, 6 20-23/4, 16 4/5, 2 26/10 (AKV)
Gjeller sø: 24 14/11, 19 27/11, 12 23/12 (AKV)

Søndervese: 6 4-8/5 (AKV,JN), 18 11/5, 8 17/5, 1 hun 21-29/6 (AKV)

Harboøre Tange: 2 25/5, 2 6/7, 1 20/7, 4 16/11 (AKV)

Horn sø: 11 14/11, 1 20/11 (AKV)

Thyborøn: 3 2/3 (CH)

Felsted Kog: 12 20/9 (JOC,NUP)

Finé tal fra de "traditionelle" steder: Thorsminde, Ferring sø, Gjeller sø, Søndervese og Horn sø. De oversomrende (!) fugle på Harboøre Tange og i Søndervese var alle hanner.

Ederfugl: Iagtt. over 50 eks. nævnes. Desuden alle indlands-iagtt.

5 13/4 Fjandø (JOC,NUP), 77 n. 20/10 Lyngvig (EF), 100 n. 9/11 Krylen (EF).

Det var ikke mange!

Havlit: Alle iagtt. nævnes, dog Thorsminde-tal samlet.

Thorsminde: max. 6 1/1 - 2/3 (CH,HWJ,LH,PAK,EF,JN, JOC,IHO,AKV,BD)

Desuden: 1 8/2 Hvide Sande (EF), 2 14/2 Holstebro sø (JOC,NUP), 30 16/2 Nissum Bredning (AKV), 3 9/3 Nissum Bredning (AKV), 1 han 21/3 Gødstrup sø (TK), 1 hun 29/3 Hvide Sande (EF), 2 n. 13/4 Vrist strand (PAK), 3 s. 30/5 Vrist strand (PAK), 2 s. 20/10 Lyngvig (EF,JHK), 1 s. 24/10 Lyngvig (BJ), 1 s. 1/11 Lyngvig (EF).

Mange i Nissum Bredning i februar!

Sortand: Iagtt. over 500 eks. - dog alle indlandsiagtt.

Ca. 50 12/2 Skjern å ved Damsø (He), 64 12/2 Skjern å ved All (TM), 2 12/2 Sdr. Lem Vig (LN), 3 Storåen ved Holstebro (HWJ), 19 13/2 Skjern å ved All (TM), 25 14/2 Holstebro sø (JOC,NUP), 2100 22/2 Bøvling Klit (AKV), 1 han 26/2 Gødstrup sø (BH), 1000 n. 12/4 Lyngvig (EF), 1 8/5 Gødstrup sø (TK), 50 29/5 Tipperne, 3 11/6 Tipperne.

Fløjlsand: Alle iagtt. nævnes.

3 12/2 Skjern å (TM), 27 22/2 Bøvling Klit (AKV), 9 n. 12/4 Lyngvig (EF), 8 n. 13/4 Thorsminde (PAK), 2 n. 12/5 Lyngvig (SEP), 2 29/5 Vrist strand (PAK), 8 30/5 Vrist strand (PAK), 1 n. 13/7 Lyngvig (EF), 4 17/7 Gødstrup sø (JGP), 2 s. 22/9 Krylen (SEP), 2 28/9 Lyngvig (SEP), 1 s. 20/10 Lyngvig (EF), 3 22/10 Lyngvig (BJ,JHK), 3 23/10 Lyngvig (BJ,JHK), 12 24/10 Lyngvig (BJ,JHK), 2 24/10 Thorsminde (AKV), 1 s. 25/10 Krylen (EF), ca. 15 8/11 Krylen (SEP), 1 s. 7/12 Krylen (EF).

Hvinand: Max. tal fra følgende lokaliteter.

	1. halvår	2. halvår
Tipperne	585	265
Harboøre Tange	258	50
Nissum fjord/ Thorsminde	254	87
Ferring sø	1000/2000	
Nissum Bredning	450	44

(AKV, PAK)

Øvrige lokaliteter: 10 16/2 Hvide Sande (PAK), 150 30/3 Sandene (EF), 59 6/4 Vesperne (AKV), 230 19/4 Sandene (EF), 29 23/4 Vesperne (AKV), max. 20 Skjern enge/Å-mundingen jan-april (TM, He), 36 2/11 øst for Struer (LH), 16 2/11 Søby sø (PAK)

Lille Skallesluger: Alle iagtt. nævnes.

1 han 25/1 Horn sø (AKV), 1 hun 11/2 Thorsminde (AKV), 1 hun 11/2 Felsted Kog (AKV), 2 hunner 15/2 Hvide Sande (SEP), 1 han + 2 hunner 15/2 Hvide Sande (EF), 1 han 16/2 Nissum Bredning (AKV), 5 25/2 Skjern å (He), 4 1/3 Hvide Sande (LW), 1 han 24/3 Horn sø (AKV), 2 hanner + 1 hun 4/4 Horn sø (AKV), 1 hun 31/12 Tipperne.

Langt færre fugle end i 1985 og 1984.

Toppet Skallesluger: Iagtt. over 5 eks. nævnes.

Tipperne: 45 27/4, 36 7/5, 63 28/5, 122 7/6, 154 21/6.

Harboøre Tange: ca. 150 13/4, ca. 60 26/4, 275 28/9 (PAK).

Velling Bugt: 113 2/7 (LW).

Desuden: 8 9/2 Holstebro sø (LH), 10 16/2 Thorsminde (PAK), 30 16/2 Hvide Sande (PAK), 32 9/3 Nissum Bredning (AKV), 6 31/3 Skjern å Camping (JHK), 28 3/4 Skjern å-munding (JHK), 9 3/4 Borbjerg møllesø (TKJ), 11 8/5 Fjandø (OA), 10 30/5 Vrist (PAK), 1 ad med 1 juv. Skjern å-munding (TM).

Stor Skallesluger: Max. tal fra følgende lokaliteter.

	1. halvår	2. halvår
Tipperne	135	2612 (!)
Nissum fjord	205	193
Skjern å-munding	94	
Skjern å	154	

(AKV, TM)

Øvrige lokaliteter: 9 4/1 Vonåen (SEP), 5 24/1 Nymindegab (JC), 49 1/2 Felsted Odde (PD), 10 16/2 Hvide Sande (PAK), 28 5/3 Holstebro sø (LH), 6 25/3 Nymindegab (JC), 24 29/3 Borbjerg sø (PP), 1 ad. hun 11/7 Ringkøbing fjord v/Ringkøbing (SEP).

ROV FUGLE:

Hvepsevåge: Alle iagtt. nævnes.

Kun to iagttagelser: 1 15/6 Stråsø plantage (JR) og 1 s. 7/8 Naur (OA). Det må vist være ny bundrekord for amtet!! Ser du Hvepsevåge i 1987, så send endelig iagttagelsen til lokalrapporten.

Rød Glente: Alle iagtt. nævnes.

1 19/3 Tipperne, 1 24/3 Ulfborg (LH), 1 ø. 6/4 Værnengene (JHK) og samme dag 1 rast Ørnhøj-Vind (CH), 1 3/5 Bur (OA), 1 v. 5/10 All mellem Tarm og Skjern (JHK); 1 12/10 Tipperne. Ialt 7 iagttagelser mod 2 i 85, 5 i 84 og 4 i 83 - dejligt at vi også mærker lidt til fremgangen her vestpå.

Havørn: Alle iagtt. nævnes.

Mange har været så heldige at se denne kæmpe blandt fuglene. 1 juv. set i Venø bugt 12+16+20/1 samt 14/2 (IHO, LN, GTW), 1 juv. 22/2 Thorsminde (JN, PP, AKV), 1 19+30+31/3 Tipperne, 1 imm. set 16-20/10 samt 7+9+12+15+16+18/11 på Tipperne.

Rørhøg:

Sammenstilling af alle resultater. Ialt 131 iagtt. indsendt foruden Tipperne. Er her i amtet udpræget knyttet til fjordene - kun 6 indlandsiagttagelser, hvoraf de 4 er så langt vest fra som Borris.

Max. tal fra de bedste Rørhøge-lokaliteter:

	Forår	Efterår
Tipperne	5	14
Værnengene	6-7	8
Skjern enge	3-5	7-10
Vest Stadil fjord	3	4
Nissum fjord	2	2
Harboøre Tange	3-4	1

Arets første: 1 han n. 29/3 Værnet (CH).

Arets sidste: 1 7/12 Værnengene (JC) - meget sent!

Blå Kærhøg: Sammenstilling af alle resultater.

Ialt 167 iagtt. indsendt foruden Tipperne.
(T, OA, LH, AKV, NPB, PP, FT, CH, LN, GTW, JHK, BJ, LK, PAK, EF, SEP, TM, PD).

Iagttagelserne (- Tipperne) fordelt på måneder:

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
33	11	15	20	4		2		8	41	28	3

Max. tal fra de bedste kærhøge-lokaliteter:

	Forår	Efterår
Tipperne	3	12
Værnengene	2	12
Skjern enge	4	4
Vest Stadil fjord	7	3
Nissum fjord	2	2
Harboøre Tange	1	5

Forårets sidste: 1 hun 22/5 Tipperne.

Efterårets første: 1 imm. 20/7 Harboøre Tange (AKV)
- er tidligt.

Mange indlandsiagttagelser - ud af 17 eks. er 14 hanner! og 1 ubestemt. Er dette mon generelt? Langs Vestkysten ses flest hunner/ungfugle.

Hedehøg: Alle iagtt. nævnes.

1 ad. han 24/4 Tipperne, 1 18/5 Værnengene (JC),
1 han og 2 hunner 27/5 Tipperne, 1 han 2-3K 9/8
Fjaltring (IHO), 1 han 18/8 Værnengene (JPK).

Ialt 7 iagttagelser mod 11 i 1985 og 13 i 84.

Det er en skam, at denne elegante rovfugl er ved at være så sjælden.

Duehøg:

Sammenstilling af alle resultater.

Der er indsendt 33 iagtt. mod 34 i 1985 og 20 i 84.
(TM, T, EF, CH, LH, SEE, PD, AKV, JHK, FT, JPK, LN).

Lokalitetsfordeling:	
Vestjyske fjorde	19
Øvrige lokaliteter	14

Månedsfordeling:

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
3	4	3	7		3		2	2	2	2	5

Musvåge:

Iagtt. over 5 eks. nævnes.

6 1/1 Skjern-Borris-Sdr. Felding (JHK), 6 24/8
Værnengene (JC), 6 27/9 Bøvling Klit (EF) - i en
skrue, 14 23/10 Vest Stadil fjord + Nissum fjord
(JHK).

Få i forhold til 1984 og 1985.

Yngleiagttagelser: 4 små kuld på Borris hede med
1-2 unger i hver rede (Frydenlund).

Fjeldvåge: Sammenstilling af alle resultater.

Ialt 213 iagtt. indsendt foruden Tipper-obs. (mod
289 i 1985) (TM, JHK, T, LN, FT, EH, He, AKV, PD, PAK, LH, EF,
SEP, JC).

Månedsfordeling (-Tipperne og uden korrektion for
gengangere):

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
42	26	23	13					7	41	33	28

På Tipperne op til 3-5 fugle i februar-april og
oktober-december.

Forårets sidste: 1 7/5 Tipperne.

Efterårets første: 2 25/9 Skjern enge (TM).

Største tal: 7 2/1 Skjern enge (TM) og 8 23/10 Vest
Stadil fjord + Nissum fjord (JHK).

Fiskeørn:

Alle iagtt. nævnes.

1 n. 20/4 Sandene (EF), 1 20/4 Stubberkloster plan-
tage (LN), 1 5+6/5 Tipperne, 1 6/5 Horn sø (JN), 1
11/5 Karstoft dambrug (NPB), 1 8/6 Klosterheden
(JN), 1 set hele sommeren ved Kilderis dambrug,
Herning (P. Callesen, SEE), 1 fundet død ved Kry-
len 12/7 (SEP), 1 28+31/7 Søby sø (JGP), 1 3/8 Tip-
perne, 2 3/8 Borris (He), 1 12/8 Gødstrup sø (JGP),
1 juv. 17/8 Værnet (T), 1 23/8 Tipperne, 1 r. 24/8
Sandene (EF), 1 25/8 Mejrup (PP), 1 juv. 26/8 Tip-
perne, 1 juv. s. 27/8 Gørding (OA), 1 1/9 Borbjerg
Møllesø (PP), 1 7/9 Stubbergård sø (LN), 1 13/9
Lemvig (JN).

Ialt 22 iagttagelser mod 37 i 1985 og 39 i 1984 -
et sløjt år for denne art.

Tårnfalk: Iagtt. over 4 eks. nævnes.
5 3/3 og 6 13/4 Skjern enge (TM), 6 28/7 Skjern enge (JC), 6 9/8 og 16/8 Harboøre Tange (OA,AKV), 9 23/10 Vest Stadil fjord + Nisum fjord (JHK).
Yngleiagttagelser: 1 par Borris hede, 3 par Skjern enge (He,TM), 1 par Sandene (EF) - alle i redekasser.

Aftenfalk: Alle iagtt. nævnes.
Kun 2 er indrapporteret mod 5 i 1985 og 4 i 1984.
1 hun 7/6 Bøvling Klit (OA), 1 11/8 Tipperne.

Dværgfalk: Sammenstilling af alle resultater.
Ialt indsendt 49 iagttagelser (korrigeret for gengangere!) - iagtt. fra Tipperne er ikke medregnet. Også for denne art en af de magre år (T,He,LK,AKV, LH,LW,OA,LL&PHL,JN,EF,SEP,JB,TM,FT,JHK,BJ).

Månedsfordeling:

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
5	9	10	10	3		1	3	11	13	2	3

Forårets sidste: 1 14/5 Tipperne.
Efterårets første: 1 hun/juv. 27/7 Sandene (EF).

Fordeling på lokaliteter:

	Forår	Efterår
Værnengene	2	1
Skjern enge	5	4
Vest Stadil fjord	1	9
Nisum fjord	11	3
Diverse lokaliteter:		
Vestl. del af amt	6	5
Indlandet	2	

Tipperne melder om op til 2 fugle i perioden 7/2 - 14/5 og 5/8 - 18/11.

Lærkefalk: Alle iagtt. nævnes.
Kun 1 iagttagelse - mod 5 i 1985 og 7 i 1984!
1 4/6 Klosterheden (JN).

Jagt falk: Se Appendix I.

Vandrefalk: Alle iagtt. nævnes.
1 juv. set jævnligt i perioden 25/9 - 20/11 på Bøvling Klit (IHO,LL&PHL,JN,KTO), 1 juv. 27/9 Vest Stadil fjord (EF).

Tipperne:

Foråret: Fra 9/2 - 18/4 1 ad. han set jævnligt, enkelte dage set 2 fugle.

Efteråret: Fra 31/8 - 22/12 jævnligt set 1 - enkelte gange 2 fugle. 1 ad. han går igen i materialet - samme som i foråret? Ultimo september og ultimo oktober tillige 1 juv. hun.

Efter et par fede år igen et lidt mere magert år, både udenfor og på Tipperne.

H Ø N S E F U G L E :

Urfugl: Bestanden på Vind hede har tilsyneladende stabiliseret sig på ca. en snes fugle. Flere har iagttaget 4-5 hanner (RC,SEP,HWJ,AKV,PAK,LH) - også vinterobs.
Topscorer blev som sædvanlig (CH) med 12 hanner og 9 hunner.
Desuden: 1 hun iagtt. i St. Nørlund pl. (BD).

Rødhøne: Se Appendix II.

Agerhøne: Sammentælling af alle resultater.
Der er indsendt iagtt. af ialt 371 fugle spredt over hele amtet. Er tilsyneladende i fremgang.
Flokke på 12 - 14 ikke ualmindeligt.

Max. tal for lokaliteter med flokke over 10 eks.:
Skjern enge: 52, Fjederholt å: 35, Viungård: 26,
Ulkær mose: 20, Vind: 17, Damholt: 15, Nr. Felding: 13, Skjalstrup: 12, Sandene: 11.
(TM,JHK,LH,HS,BD,PD,BJ,PAK,HWJ,FT).

Vagtel: Alle iagtt. nævnes.
2 hørt 15/6 Dybe - denne ene nat i korn- og græsmark, 1 hørt 17/6 Tipperne - fløjtede dagen lang.

V A N D H Ø N S O G T R A N E :

Vandrikse: Sammenstilling af alle resultater.
Max.tal på følgende lokaliteter i maj og juni:

Vest Stadil fjord: 9 - 11 (EF), Mellemdyb: 5 (EF),
Tipperne: 3, Felsted Kog: 2 (AKV), Søby sø: 1 (NPB),
Møborg: 1 (AKV), Bundsbæk mølle: 1 (AK,TM), Rindum enge: 1 (SEP,EF), Skodbjerg: 1 (EF), Borbjerg sø: 1 (PP), Sdr. Lem Vig: 1 (LN).

Ifølge natfugletællingen skulle der måske være over 100 par på Værnengene, mens der dog sjældent høres mere end 15 på en gang. På Tipperne skulle bestanden ligge på 15 par, mens Vest Stadil fjord har 15 "gryntende grise". Ellers er der tale om enkelte fugle.

Første og sidste iagtt. på Tipperne henholdsvis 17/4 6 eks. og 27/12 1 eks.
Desuden 1 24/12 Velling Bugt (LW).

Plettet Rørvagtel: Alle iagtt. nævnes.
1 16/5 Tipperne, 3 14/6 Sdr. Lem Vig (LN), 1 21/6 Vest Stadil fjord (JBa), 1 23/7 Tipperne.

Grønbenet Rørhøne: Er sikkert almindelig over hele amtet, men kun 4 deltagere (JC,PAK,EH,JHK) har indsendt rapport over ialt 9 eks.

Blishøne: Max. tal fra lokaliteter med over 300 eks.
Harboøre Tange: 3900 16/11 (AKV,PAK), Tipperne: 3180 16/10, syd for Stauning: 800-1000 20/10 og 16/11 (JC, TM), Søby sø: 600 2/11 (PAK), Nissum fjord: 387 30/12 (AKV), Gjeller sø: 380 23/12 (AKV), Ferring sø: 370 23/12 (AKV).

Trane: Alle iagtt. nævnes.
1 17/3 Sdr. Felding (FT), 2 3-4/5 Dejbjerg pl. (AK),
3 16/5 Sønderskov Dambrug (medd. TM), 3 18/5 Borris hede (medd. He), 3 27/5 Vest Stadil fjord (EF),
2 31/5 Vest Stadil fjord (EF) - samme som d. 27/5,
3 30/6 Felsted Kog (BD).

V A D E F U G L E:

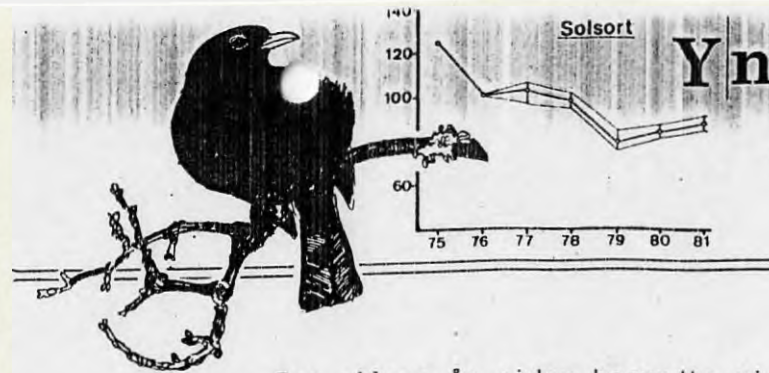
Generelt: Ved bearbejdningen af vadefuglene er der for de fleste arters vedkommende kun medregnet max.-tal fra Tipperne. Det betyder, at for de arter, hvor der står "sammenstilling af alle resultater", er i de fleste tilfælde kun medregnet månedsmax. fra Tipperne og altså ikke reservatets totaltal.

Strandskade: Iagtt. over 50 eks. nævnes.
Nissum Bredning/Harboøre Tange: 170 6/2, 100 9/3 (AKV), 54 26/4 (PAK).
305 s. 2/8 Krylen (EF), 117 s. 9/8 Husby Klit (OA),
95 s. 10/8 Husby Klit (OA), 203 s. 29/8 Krylen (LW).

Klyde: Max. tal fra de større lokaliteter.
Harboøre Tange: forårsmax. 251 2/5 og efterårsmax. 328 29/6 (KTO,AKV).
Nissum fjord: forårsmax. 130 16/4 og efterårsmax. ca. 400 27/7 (OA).
Tipperne: forårsmax. 870 13/5 og efterårsmax. 1090 17/6 (heraf 419 pull.).
Fjandø: 90 19/4 (EH).
Årets første: 7 19/3 Tipperne.
Årets sidste: 1 18/11 Tipperne.

Lille Præstekrave: Alle iagtt. nævnes.
Der er indrapporteret 3-4 ynglepar fra Lemvigområdet. Er desuden set på yderligere 2-3 mulige yngle-lokaliteter (BD, NPB, LW, LH, AKV, JN, HWJ, OA).
Desuden: 1 3/5-20/5 Mejrup (PP), 2 8/6 Værnengene (JC), 1 25/6-13/7 Gødstrup sø - dog 2 13/7 (TK, JGP).

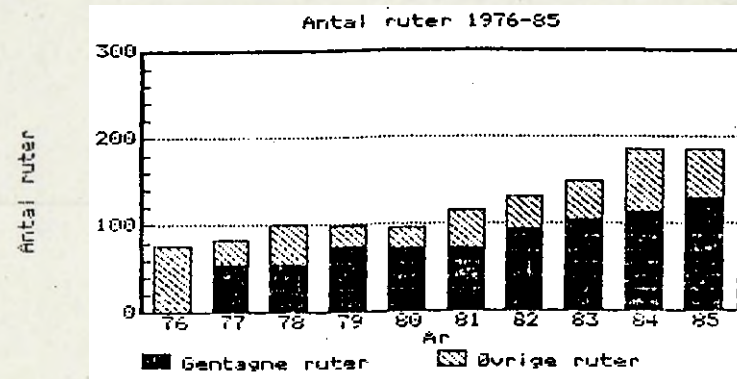
Stor Præstekrave: Max. tal fra følgende lokaliteter samt årets første:
Årets første: 1 15/3 Tipperne

Ynglefugl tælling

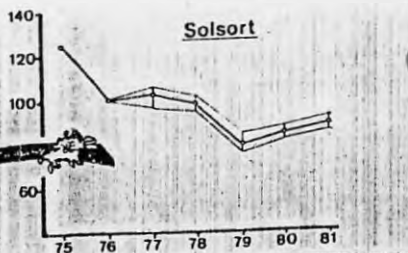
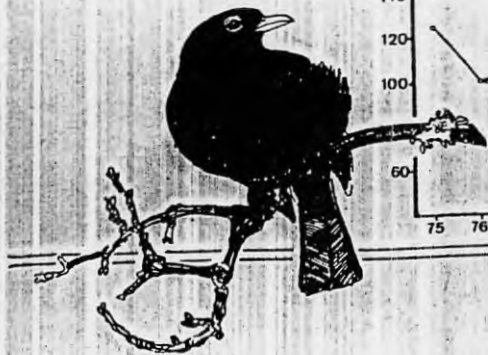
For elleve år siden begyndte vi i Danmark at lave punktoptællinger, både i yngletiden og om vinteren. Dette projekt voksede stødt og roligt de efterfølgende år. Se skemaet. Fuglelivet er en god indikator til at registrere ændringer i naturen, da fuglene står højt i fødekæderne og samtidig er forholdsvis lette at registrere.

Det er derfor forståeligt, at myndighederne er interesserede i at få foretaget miljøovervågning ved hjælp af fugletællinger.

Fugleregistreringsgruppen siger derfor jer tællere en stor TAK, fordi I har villet være med til dette vigtige arbejde, som disse tællinger er.

KENDER DU EN YNGLEFUGLETÆLLER ?

Du kan hjælpe 'fuglesagen' - overvågningen af Danmarks ynglefugle - på flere måder: Enten kan du prøve at skaffe flere tallere, eller du kan melde dig til at tælle på endnu en rute, evt. begge dele. Mon ikke du kender en eller flere fuglekiggere/ornitologer/feltbisser, som du kan tale med om en optællingsrute? Prøv at gennemgå din omgangskreds af fugleinteresserede. Der er med garanti flere, som endnu ikke er blevet ynglefugletællere! Ring til dem eller kontakt dem direkte og fortæl om betydningen af, at vi er mange, som tæller, overalt i landet. Fortæl også om den oplevelse det er, at komme på samme rute år efter år.

OPTÆLLINGSMETODE

Punktoptællingsmetoden går i korthed ud på, at hver optæller vælger en eller flere ruter, der hver omfatter 20 optællingspunkter. På hvert punkt registreres alle fugle og pattedyr, der ses eller høres i løbet af præcis 5 minutter. Til bestemmelse af bestandsændringer kan optællingerne først bruges, når de gentages det følgende år, idet bestandsændringerne fra år til år beregnes ud fra en sammenligning af optællingsresultaterne fra de ruter, der er blevet optalt begge år.

Optællingerne skal årene efter startåret foretages på de samme punkter, af samme optæller, under samme vejrforhold, på samme dato (+/- 7 dage) og med samme starttidspunkt (+/- 30 minutter). Derved undgås den indflydelse, som disse faktorer kan have på optællingsresultaterne.

Er disse betingelser ikke opfyldt, eller er der blevet talt op ved vindstyrke på 5 Beaufort eller der over, frasorteres ruterne inden beregningen.

Harboøre Tange: forårsmax. 31 18/5 (AKV) og efterårsmax. 86 9/8 (OA).
Nissum fjord: forårsmax. 33 29/5 (PAK) og efterårsmax. 55 24/8 (AKV).
Tipperne: forårsmax. 420 23/5 og efterårsmax. 202 8/8.

Hvidbrystet Præstekrave: Alle iagtt. nævnes.

Kun iagttagelser fra 3 lokaliteter - nemlig Tipperne: 2 16/5 og 1 23/7, Harboøre Tange: har ynglet, men antal par er usikkert - månedsmax.: maj - 3, juni - 2-3, juli - 11, august - 7 (OA, LH, PAK, AKV, BDM, KTO, PP, IHO), Nissum fjord: 1 han 20/7 (OA).

Pomeransfugl: Sammenstilling af alle resultater.

Er kun indrapporteret fra Tembjerg, hvor de første sås d. 4/5 med 36 eks.. Max. 17/5 med 84 (mange!) og sidste iagtt. 20/5 med 35 (JHK, AKV, EØ, CH, EF, TM, JGP, HWJ, KTO, JN, FT).

Hjejle:

Iagtt. over 500 eks. samt årets første og sidste. Årets første: 7 19/3 Tipperne. Årets sidste: 180 16/12 Tipperne.

Harboøre Tange: ca. 5000 26/4 (PAK).

Nissum fjord: 2250 25/10 (JN), 1500 1/11 (EF).

Skjern enge: min. 1200 9/11 (TM).

Tipperne: månedsmax.: 600 26/4, 980 23/8, 1290 25/9, 11365 20/10, 8049 18/11.

Søndervig: 600 4/5 (GTW).

Strandhjejle: Iagtt. over 25 eks. samt årets første og sidste. Sidste år skrev vi under arten "småt med indsendelser...!" Det er ikke bedre i år - kun 3 iagttagelser udenfor Tipper-reservatet er indsendt!!

Årets første: 1 27/3 Tipperne.

Årets sidste: 26 18/11 Tipperne.

Tipperne: månedsmax.: 33 23/5, 29 28/7, 61 1/8, 38 20/10, 26 18/11.

Vibe:

Iagtt. over 500 eks. samt årets første og sidste. Årets første: 1 4/1 Vonå v/Ringkøbing (SEP). Arten forsvinder herefter og dukker først regelmæssigt op igen efter d. 7/3.

Årets sidste: iagtt. 30/12 Bøvling Klit (LL&PHL).

Nissum fjord: ca. 1000 20/12 (LL&PHL).

Felsted Kog: ca. 1200 20/11 (LH).

Skjern enge: 609 26/10, 543 9/11, 560 7/12, ca. 600 15/12 (alle TM).

Tipperne: månedsmax.: 504 13/8, 1242 16/10, 3075 18/11.

Islandsk Ryle: Iagtt. over 25 eks. nævnes.

Harboøre Tange: Kun en obs. over 25 - nemlig 45 6/9 (AKV).

Nissum fjord: 232 20/9 (JOC, NUP).

Tipperne: månedsmax.: 258 13/5, 1920 31/7, 943 1/8.

Træk: 130 s. 28/7 Søndervig (EF), 487 s. 2/8 Krylen

(EF), 78 s. 3/8 Krylen (LW), 29 s. 29/8 Krylen (LW).

Sandløber: Sammenstilling af alle resultater.
196 eks. iagtt., hvilket giver følgende månedsfordeling:

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
0	18	1	1	13	0	15	102	44	0	2	0

Største iagtt.: 76 s. 2/8 Krylen (EF) samt 15 27/9 Harboøre Tange (EF).
(SEP, EF, JHK, AKV, PAK, OA, T).

Dværgryle: Sammenstilling af alle resultater.
1033 eks. iagtt., hvilket giver følgende månedsfordeling (primo, medio, ultimo):

maj	jun	jul	aug	sep	okt
4,7,33	0,1,3	0,29,39	13,236,170	297,157,36	0,8,0

Kulminations-tidspunkter falder nogenlunde, som de "skal" - forårstræk i ultimo maj og efterårstræk medio august og så igen primo september.
Største flok: 152 1/9 Harboøre Tange (AKV).
(AKV, FT, SEP, OA, EF, CH, LH, HWJ, PAK, JOC, NUP, T).

Temmincksryle: Sammenstilling af alle resultater.
148 eks. iagtt., hvilket giver følgende månedsfordeling:

maj	jun	jul	aug	sep	okt
0,98,0	0,0,0	0,3,1	4,28,14	0,0,0	0,0,0

Utrolig koncentreret forårstræk medio maj!
Største flok: 36 13/5 Tipperne og 24 18/5 Harboøre Tange (AKV).
(LW, SEP, IHO, AKV, OA, EF, T).

Spidshalet Ryle: Se Appendix I.

Krumnæbbet Ryle: Sammenstilling af alle resultater.
219 eks. iagtt., hvilket giver følgende månedsfordeling:

maj	jun	jul	aug	sep	okt
0,6,3	0,0,0	0,28,5	18,7,112	21,15,2	0,2,0

Største flok: 84 28/8 Tipperne og 17 20/7 Harboøre Tange (AKV).
(AKV, PAK, EF, T).

Sortgrå Ryle: Sammenstilling af alle resultater.
Kun 36 eks. iagtt. med følgende månedsfordeling:

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
0	0	14	0	0	0	0	0	12	10	0	0

Langt fra imponerende! Største flok var d. 2/3 14 Sydhøjen, Thyborøn (CH).
(JHK, PAK, CH, EF, ET).

Almindelig Ryle: Max. tal fra følgende lokaliteter (min. 500):

Harboøre Tange: 1100 1/5, 650 20/7, 2300 23/8, 950 13/9 (alle AKV).
Nissum fjord: 6280 20/9 (JOC, NUP).
Tipperne: 1340 29/3, 1003 12/4, 5467 16/5, 1038 18/7, 3205 19/8, 2373 12/9, 2600 19/10.
Træk: 215 s. 2/8 Krylen bør nævnes (EF).

Kærløber: Alle iagtt. nævnes.
1 13/5 Tipperne, 1 29/5 Harboøre Tange (PAK), 1 23/8 Tipperne, 1 23/8 Harboøre Tange (AKV).

Brushane: Max. tal fra følgende lokaliteter (min. 50) samt årets første og sidste.
Årets første: 1 hun 30/3 Tipperne.
Årets sidste: 19 28/12 Bøvling Klit (LH).

Harboøre Tange: månedsmax.: 312 4/5, 160 26/6, 125 6/7, 880 12/8 (AKV, KTO).
Nissum fjord: 70 30/8 (AKV).
Felsted Kog: ca. 100 8/5 (OA).
Veserne: 87 4/5 (AKV).
Værnet: 1080 8/5 (RC).
Tipperne: månedsmax.: 526 30/4, 1787 3/5, 168 21/7, 175 8/8, 160 12/9.

Enkeltbekkasin: Alle iagtt. nævnes.
1 11/4 Lundemose, Dejbjerg (He), 1 15/8 Bøvling Klit (AKV).
Tipperne: 2 14/4, 1 12/9, 1 18/9, 2 20/9, 2 25+26/9, 1 2-6/10 - dog 2 3/10, 3 11/10, 1 16/10, 1 24/10.

Dobbeltbekkasin: Iagtt. over 50 eks. samt årets sidste.
Årets sidste: 2 30/12 Tipperne.

Nissum fjord: 140 22/8 (AKV).
Tipperne: månedsmax.: 180 23/4, 159 29/7, 465 13/8, 345 12/9, 689 16/10, 723 18/11.

Tredækker: Alle iagtt. nævnes.
1 29/8 Tipperne, 1 12/9 Tipperne.

Skovsneppe: Sammenstilling af alle resultater.
25 eks. iagtt. med følgende månedsfordeling:

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
1	0	5	5	1	0	0	0	0	6	4	3

Heraf 1 juv. ringmærket 20/10 ved Lyngvig (BJ).
Natfugleundersøgelsen i 1986 gav kun 1 iagttagelse af Skovsneppe. Forhåbentlig dukker der flere op, når undersøgelsen fortsætter i 1987.
(JOC, NUP, JGP, T, SEP, EF, HS, BJ).

Stor Kobbersneppe: Iagtt. over 25 eks. samt årets første og sidste.

Årets første: 1 16/3 Tipperne.
Årets sidste: 2 28/9 Harboøre Tange (PAK).

Harboøre Tange: max. 242 10/8 (AKV).
Nissum fjord: max. 55 15/7 (OA).

Tipperne: månedsmax.: 202 31/3, 240 11/5, 212 29/6, 389 21/7.

Værnengene: max. 270 13/7 (T).

Lille Kobbersnepe: Iagtt. over 100 eks. samt årets første og sidste.

Årets første: 1 25/3 Tipperne.

Årets sidste: 3 27/10 Fjandø (OA).

Nissum fjord: forårsmax. 4400 7/5 (AKV).

Værnengene: ca. 300 19/5 (FT), min. 100 13/7 (FT).

Tipperne: forårsmax. 1822 2/5, efterårsmax. 192 13/8.

Lille Regnspeve: Iagtt. over 25 eks. samt årets første og sidste.

Årets første: 9 18/4 Tipperne.

Årets sidste: 1 19/8 Harboøre Tange (OA).

Nissum fjord: 379 17/7 (JOC,NUP).

Tipperne: 83 2/7, over 250 30/7, 151 1/8.

Der er indsendt iagttagelser af ialt 459 eks. (excl. Tipperne).

Stor Regnspeve: Iagtt. over 200 eks. samt årets første og sidste.

Årets første: 1 11/3 Tipperne.

Årets sidste: 1 22/12 Tipperne.

En koordineret overnatningstælling d. 12/4 gav følgende resultat (IHO):

Bøvling fjord: 1247, Vest Stadil fjord: 1676,

Sandene: 579, Tipperne: 585.

Nissum fjord: Forårsmax. = ovennævnte tælling.

Sandene: Forårsmax. 675 30/3 (EF).

Tipperne: Forårsmax. = ovennævnte tælling.

Efterårsmax. 159 9/9.

Yngle-obs.: Ca. 10 par på Borris hede (iflg. Frydenlund). Et par iagttagelser der kunne ligne yngel: 1 14/6 St. Nørlund (BD), 1 25/6 s.f. Feldborg (OCO).

Ikke meget.

Sortklire: Sammenstilling af alle resultater.

359 eks. er indrapporteret (excl. Tipperne). Medregnes månedsmax. fra Tipperne, fås følgende månedsfordeling:

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

0	0	0	22	125	90	146	411	49	12	1	0
---	---	---	----	-----	----	-----	-----	----	----	---	---

(FT,TK,AKV,LH,OA,EF,JC,T).

Årets første: 1 3/4 Tipperne.

Årets sidste: 1 16/11 Tipperne.

Rødben:

Iagtt. over 50 eks. samt årets første og sidste.

Årets første: 1 11/1 Thorsminde (LH).

Årets sidste: 23 23/12 Harboøre Tange (AKV).

Harboøre Tange: min. 100 16/8 (AKV).

Nissum fjord: forårsmax. min. 100 31/5 (PAK),

efterårsmax. 265 19/8 (AKV).

Tipperne: forårsmax. 728 13/5, sommermax. 804 17/6,

efterårsmax. 738 21/7.

Træk: 68 s. 2/8 Krylen (EF).

Hvidklire: Sammenstilling af alle resultater.

Ialt 873 eks. registreret (excl. Tipperne). Medregnes månedsmax. fra Tipperne, fås følgende månedsfordeling

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

0	0	0	4	175	31	645	1076	28	0	0	0
---	---	---	---	-----	----	-----	------	----	---	---	---

(FT,AKV,PAK,LH,OA,EF,TM,T).

Årets første: 2 23/4 Tipperne.

Årets sidste: 24 28/9 Harboøre Tange (PAK).

Et par større obs.: 485 29/7 Tipperne, 500 13/8 Tipperne, 172 17/8 Værnet (T), 103 22/8 Bøvling fjord (AKV).

Svaleklire: Sammenstilling af alle resultater.

34 er indrapporteret (excl. Tipperne). Medregnes månedsmax. fra Tipperne, fås følgende månedsfordeling:

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

0	0	0	4	2	4	6	34	0	0	0	0
---	---	---	---	---	---	---	----	---	---	---	---

(FT,TK,AKV,OA,SEP,T,JPK).

Tinksmed: Sammenstilling af alle resultater.

86 eks. er iagtt. (excl. Tipperne). Medregnes månedsmax. fra Tipperne, fås følgende månedsfordeling:

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

0	0	0	1	76	5	5	33	4	0	0	0
---	---	---	---	----	---	---	----	---	---	---	---

Større obs.: 21 9/5 Tipperne og 18 14/5 Felsted Kog (JOC).

Fra yngle-pladserne: 2 14/5 Borris hede (LH), 2 17/5 St. Nørlund (NPB), 1 25/6 + 9/7 Sdr. Feldborg plantage.

Mudderklire: Sammenstilling af alle resultater.

284 er iagtt. (excl. Tipperne). Medregnes månedsmax. fra Tipperne, fås følgende månedsfordeling:

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

0	0	0	0	77	2	72	152	1	0	0	0
---	---	---	---	----	---	----	-----	---	---	---	---

(FT,TK,PP,AKV,PAK,LH,OA,TM,T).

Et par større flokke: ca. 30 16/7 Gødstrup sø (TK), 26 19/8 Harboøre Tange (OA), 17 15/8 Bøvling Klit (AKV).

Stenvender: Iagtt. over 10 eks. nævnes.

Tipperne: 28 13/5, 23 30/7, 47 8/8, 13 18/8 (max. tal).

Desuden: 30 s. 2/8 Krylen (EF), 12 17/8 Fjaltring strand (AKV), 18 24/8 Bøvling Klit (AKV).

Odinshane: Alle iagtt. nævnes.

Ialt 54 iagttagelser - der kan være gengangere!

Tipperne: 1 17/5, 1 hun 7/6, 1 hun 15/6, 4 ad. 3/7, 1 ad. 18/7, 2 12-13/8, 5 19/8, 1 juv. 2/9.

Harboøre Tange: 1 20/6 - den sidste i det berømte Cheminova-hul, da hullet blev dækket til kort tid efter (p.g.a. den store forurening) (KTO).

1 19/8 (OA), 9 25/8 (JN), 15 30/8 (JN), 10 1/9, 2 6/9.

Thorshane: Alle iagtt. nævnes.

1 juv. 11/9 Tipperne.

K J O V E R:

Mellemkjove: Alle iagtt. nævnes.

1 ad. 22/1 Tipperne - vinteriagtt. er meget sjældne, 1 ad. s. 3/8 Krylen (LW,EF), 1 juv. n. 20/9 Bøvling Klit (JN), 1 juv. n. 21/9 Bøvling Klit (JN), 1 sub.ad. n. 21/9 Thorsminde (EF), 1 ad/sub.ad. 24/9 Tipperne, 1 s. 20/10 Lyngvig (JHK), 1 1/11 Vejlbj Klit (AKV).

Med 8 iagtt. et mere normalt år end 1985 (med hele 59 iagtt.).

Almindelig Kjove: Alle forårsiagtt. samt efterårsiagtt. min. 5 eks. nævnes.

Fra foråret kun 4 iagtt.: 1 n. 12/5 Søndervig (EF), 1 1/6 Tipperne, 1 r./s. 14/6 Harboøre Tange (PAK), 1 21/6 Tipperne.

Fra efteråret: 7 s. 2/8 Krylen (EF), 7 5/8 Harboøre Tange (OA), 5 9/8 Harboøre Tange (OA), 9 12/8 Harboøre Tange (AKV), 5 16/8 Harboøre Tange (OA), 32 s. 29/8 Krylen (LW), 5 n. 30/8 Krylen (SEP), 6 31/8 Fjand (HWJ), 12 n. 2/9 Krylen (EF), 22 n. 6/9 Lyngvig (EF), 20 s. 10/9 Nymindegab strand (JPK), 14 s. + 5 n. 21/9 Lyngvig (EF).
Desuden 20 iagtt. fra Tipperne i perioden 21/7 - 5/9.

Ialt blev der indsendt 211 iagttagelser - det ligger pænt midt imellem tallene fra de sidste 2 år (85 med 118 og 84 med hele 316).

Lille Kjove: Se Appendix I.

Storkjove: Alle iagtt. nævnes.

1 ad. 27/6 8 km. vest for Hvide Sande - fra fiskerkutter (JBa), 1 n. 30/8 Krylen (SEP), 1 31/8 Fjand (HWJ), 1 s. 2/9 Krylen (EF), 1 n. 19/10 Lyngvig (EF), 1 n. 25/10 Thorsminde (SEP), 1 r. 25/10 Krylen (EF), 1 n. 9/11 Vest Stadil fjord - kl. 11.40. Samme fugl rastede kl. 13.15 ved Bøvling fjord (EF).

Ialt 8 iagtt. - ikke imponerende!

M A G E R:

Dværgmåge: Alle iagtt. nævnes.

3 ad. + 3 2K 8/5 Sdr. Vese (JN), 1 2K 8/5 Fjandø (OA), 1 2K 9/5 Harboøre Tange (AKV), 2 2K 11/5 Sdr. Vese (AKV), 1 ad. + 1 2K 12/5 Værnsande (SEP), 14 17/5 Høvsøre (JOC,NUP), 2 2K 17/5 Sdr. Vese (AKV), 1 ad. + 1 2K 30/5 Vrist strand (PAK), 6 2K 21/6 og 2 2K 29/6 Ferring sø (AKV), 10 10/8 Sdr. Vese (AKV), 1 1K 22/8 Bøvling fjord (AKV), 1 ad. 4/9 Krylen (SEP), 8 1K 7/9 Velling bugt (LW), 1 ad. + 1 2K 7/9 Thorsminde (EF), 2 ad. s. 20/9 Bøvling Klit (JN), 1 ad. n. + 1 1K s. Lyngvig og 1 1K n. Thorsminde + 1 1K Hvide Sande - alle 21/9 (EF), 1 1K 22/9 Krylen (SEP), 1 ad. 27/9 og 1 1K 28/9 Vrist strand (PAK), 15 s. 19/10 Lyngvig (EF), 4 ad. + 1 1K s. 19/10 Krylen (BJ), 1-2 ad. + 3-4 2K s. 19/10 Nymindegab strand (JPK), 1 s. 21/10 Krylen (EF), 5 s. Lyngvig og 3 s. + 2 n. Krylen 22/10 (EF), 1 n. 24/10 Hvide Sande (SEP), 1 1K 25-26/10 Thorsminde (SEP,EH,OA).

Tipperne: 2 27/3, 10 13/5, 24 16/5, 32 24/5, 33 28/5, 30 2/6, 28 7/6, 21 21/6, 12 4/7, 3 14/7, 4 18/7, 7 16/11 og 4 ad. 14/12.

1 par har ynglet vellykket på Tipperne i år.

Sabinemåge: Alle iagtt. nævnes.

1 1K s. 22/10 Krylen (EF).

Hættemåge: Sammenstilling af resultater.

238 10/5 Borris hede (TM).

På de gamle Skjern enge fouragerer et større antal Hættemåger på stankelbenslarver (He).

Tipperne: 7390 21/3, 3377 16/4, 2245 17/5, 1280 14/7, 2015 29/7, 3025 1/8, 4500 8/9 og 3000 11/10 (max. tal).

10 ynglepar ved Vonåen som ny koloni (EF), lille koloni på Borris hede (TM), 650 par i Husby-Nørre søer (IHO). Den samlede amtsbestand var i 1986 på 36-39000 ynglepar; de største kolonier var Højsand med 11-13000 par, Sandøen ved Felsted Kog 6900 par, Klægbanken 4300 par og Fjandø 4050 par.

Amtets ca. 15 ferskvands-/indlandskolonier huser under 10% af amtsbestanden, mens de på landsplan udgør op mod 40-50%. Der er de sidste år sket en kedelig tilbagegang for Hættemåge på øerne, hvor også Sølvmåge yngler (JOC m.fl.).

Stormmåge: Sammenstilling af resultater.
2320 13/1 og 2404 14/1 Værnengene (T), 80 4/2 Skjern enge (TM), 290 5/3 og 100 15/3 Værnengene (T).
Tipperne: 226 30/3, 211 2/9, 280 16/11 og 1049 24/12.

Enkelte ynglepar på Borris hede (TM). Stormmåge er sjældent ynglende på indlandslokaliteter. Amtsbestanden i 1986 er opgjort til 27-2800 par, heraf 1500 på Fjandø og 700 på Venø (JOC, NUP m.fl.).

Sildemåge: Sammenstilling af resultater.
2 ad. s. 23/3 Krylen (SEP).
Tipperne: 1 n. 2/4 årets første, 29 9/6, 26 13/7, 40 17/7.

125 ynglepar på Rønland sandø, 80 par på Haurvig Poldene, 30-35 par i Nymindestrømmen, 29 par på Fjandø og 5-6 par på Klægbanken. Ialt 270-280 par i amtet i 1986 (JOC m.fl.)
Sildemåge har indtil nu været i flot fremgang; kun ca. 50 par i amtet i 1980.

Sølvmåge: Sammenstilling af resultater.
9000 s. 26/10 (på kun 1 time) Vejlbj Klit (AKV), 700 2/11, 1000 14/12 og 480 26/12 Søby sø (PAK).
Tipperne: 500 11/10 og 750 16/11.

Amtsbestanden i 1986 er opgjort til 3960-4150 par med 5 kolonier på over 400 par. I flere af de store kolonier synes den voldsomme fremgang at være stoppet (JOC m.fl.).

Hvidvinget Måge: Se Appendix I.

Gråmåge: Alle iagtt. nævnes.
1 2K 11/1 Thyborøn (JN), 1 2K 29/3 Sandene (EF), 1 2K + 1 3K 13/4 Thorsminde (PAK), 1 ad. 26/4 Thyborøn (PAK), 1 2K 28/4 Hvide Sande (EF), 1 3K 8/5 Søndervig (EF), 1 2K n. 12/5 Lyngvig (SEP).

Ialt kun 8 fugle, mens der i 1985 var indsendt 19.

Svartbag: Sammenstilling af resultater.
40 11/10 Felsted Odde (PD), 35 14/12 og 12 26/12 Søby sø (PAK).
Tipperne: 118 1/8, 153 28/8, 200 2/9 og ikke mindre end 775 11/10.

Ynglede i 1986 på 3 lokaliteter i amtet, nemlig Rønland sandø 12 par og Klægbanken og Fjandø med hver 5 par (JOC m.fl.).

Både for Svartbag som for de øvrige almindelige

måger er det synd, vi ikke optæller og derefter indsender flere observationer. Det bør ikke være rigtigt, at en forvildet Dværgmåge er mere spændende end en større flok Svartbager! Der er mange fine rastepladser og overnatningspladser for store mågetal - f.eks. de 775 Svartbager på Tipperne i oktober.

Ride: Alle iagtt. nævnes - fra efteråret dog kun over 100 eks.

Min. 12 16/2 Thorsminde (PAK), min. 60 s. 29/5 Vrist strand (PAK), 1 1K 20/7 Gødstrup sø (JGP), 150 n. 2/9 Krylen (EF), 400 n. 6/9 Lyngvig (EF), 135 n. Lyngvig og 150 n. Thorsminde 21/9 (EF), ca. 100 n./s. 28/9 Vrist strand (PAK).

T E R N E R :

Sandterne: Alle iagtt. nævnes (dog ikke yngel).
2 9/5 Harboøre Tange (AKV), 2 15/5 Bøvling Klit (AKV, KTO), 1 17/5 Fjaltring strand - set nippende fra havoverfladen og med enkelte små styrkdyk fra lav højde. Usædvanligt for Sandterne! (AKV), 2 30/5 Bøvling fjord (PAK), 1 12/5 Houvig (SEP).
Tipperne: 2 2/5, 2 6/5 og 1 12/6.

Rovterne: Alle iagtt. nævnes.
1 n. 21/6 Harboøre Tange (AKV).
Tipperne: 1 30/5, 2 12/8, 1 13/8, 1 28/8, 1 ad. + 1 juv. 2/9.
Tipperne er fortsat eneste årlige Rovterne-lokalitet i amtet.

Splitterne: Sammenstilling af resultater.
1 19/3 Hvide Sande - tidligt (EF), 1 s. 31/3 Lyngvig (EF), 130 22/6 Nissum Bredning (AKV), 200 20/7 Harboøre Tange (AVK), 1100 s. 10/8 (på 40 min.) Vrist og 300 10/8 Harboøre fjord (AKV), 150 15/8 Bøvling Klit (AKV), 1 s. 19/10 Nymindegab strand (JPK).
Tipperne: 2 4/4, 152 30/4, 104 20/7 og 1800 6/8.

485 ynglepar på Klægbanken, 525 på Sandøen ved Felsted Kog og 520 på Fjandø; ialt 1530 par i amtet svarende til ca. en trediedel af landsbestanden (JOC m.fl.).

Fjordterne: Sammenstilling af resultater.
300 17/8 Thorsminde (AKV), 3 ad. + 2 juv. s. 19/10 Nymindegab strand (JPK).
Tipperne: 2 2/5 årets første, 700 20/8, 738 2/9, 1 20/10.

1 ynglepar ved Harboøre fjord (AKV), 72-80 ynglepar i amtet i 1986 fordelt på 6 lokaliteter, heraf

60 par på Fjandø/Kollingø (JOC).

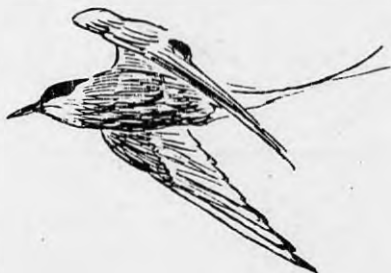
Havterne:

Sammenstilling af resultater.

1 n. 22/10 Lyngvig - sent for Havterne (EF).

Tipperne: 2 16/4 Årets første, 81 13/5, 130 28/5, 113 14/6.

1 ynglepar på Harboøre Tange (AKV). Samlet amtsbestand på 285-295 par, heraf 165 på Fjandø og 80 par på Tipperne (JOC m.fl.).

Hav-/Fjordterne: Sammenstilling af resultater.

2200 s. 10/8 (på 40 min.) og 1350 s. 17/8 (på 45 min.) Vrist strand (AKV), 4 s. 22/10 Søndervig (JHK).

Tipperne: 2220 8/8.

Dværgterne: Sammenstilling af resultater.

2 2/5 Sidselbjerg strand (SEP), 9 4/5 Harboøre Tange (AKV,OA), 2 8/5 Felsted Kog (OA), 7 30/5 Bøvling fjord (PAK), min. 18 7/6 Bøvling Klit (OA), 1 14/6 Vrist strand (PAK), 4 30/6 Sdr. Lem Vig (LN), 1 12/7 Krylen (SEP), 1 3/8 Hvide Sande (SEP), 7 15/8 og 8 22/8 Bøvling fjord (AKV).

Tipperne: 1 22/5 og op til 3 ultimo juli. Dværgterne ses kun uregelmæssigt på Tipperne, formentlig fordi den ikke yngler i nærheden af reservatet. Det tyder iøvrigt på, at der kun er et meget ringe gennemtræk af arten i amtet, da hovedparten af de fugle, der ses rundt omkring, er lokale ynglefugle.

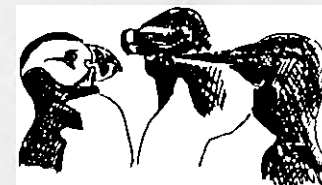
3 ynglepar ved Hvide Sande (EF). Samlet amtsbestand på 35-37 par, heraf 26 på Bøvling Klit (JOC m.fl.).

Sortterne: Alle iagtt. nævnes.

2 n. 18/4 Thorsminde (AKV), 1 3/5 Husby sø (SEP), min. 3 7/6 og 21/6 Husby sø (OA), 4 27/6 Husby sø (LH), 1 n. 2/8 Krylen (EF), 1 ad. + 1 1K 10/8 Sdr. Vese (AKV), 6 16/8 Harboøre Tange (AKV,OA), 7-8 19/8 Harboøre (OA), 7 s. 24/8 Sandene (EF), 1 ad. n. 30/8 Krylen (SEP), 1 6/9 Velling bugt (LW).

Tipperne: 2 pr. juni, 1 17-20/6, 11 sv. 15/8, 4 20/8 og 1 28/8.

Sortternen har igen ynglet ved Husby sø. Der er nemlig set 2-3 unger og 5-10 adulte 16/7 (HJD).

ALKEFUGLE:

Lomvie:

Alle iagtt. nævnes.

Som sædvanlig er hav-observatørerne ikke meget for at artsbestemme Alk/Lomvie. Langt de fleste iagtt. ender i "sp"-kassen. Men alligevel:

1 4/1 Thorsminde (IHO), 1 r. 7/1 Harboøre Tange (AKV), 1 r. 16/2 Harboøre Tange (AKV), 3 n. 29/5 Vrist strand (PAK), 3 n. 6/9 Lyngvig (EF), 4 s. + 1 n. 19/10 Bøvling Klit (LH), 1 r. 23-24/10 Hvide Sande (BJ,SEP), 10 s. 25/10 Krylen (EF), 1 r. 2/11 Hvide Sande (PAK), 10 s. 9/11 Krylen (EF).

Alk:

Alle iagtt. nævnes.

1 r. 7/1 Thorsminde (AKV), 2 n. 29/5 Vrist strand (PAK), 3 s. 28/9 Vrist strand (PAK), 2 s. 25/10 Krylen (EF).

Tejst:

Alle iagtt. nævnes.

1 r. 30/8 Krylen (SEP), 1 n. 6/9 Lyngvig (EF), 3 s. 19/10 Nymindegab strand (JPK).
Altså ialt 5 eks. - det er over middel.

Søkonge:

Alle iagtt. nævnes.

1 død 25/1 Skodbjerge (TM), 1 død 25/3 Thorsminde (LL&PHL), 3 s./r. 28/9 Vrist strand (PAK).
Den 22/10 starter et par hektiske dage - således d. 22/10: 2 s. Lyngvig (EF), 2 s. Krylen (EF), 15 Bøvling Klit (heraf 1 syg ved vejen!) (AKV). Den 23/10 sås 4 s. Lyngvig (BJ,JHK), 9 s. Krylen (EF), hvorefter det hele kulminerer d. 24/10 med 106 s. + 28 n. Krylen (EF) - heraf 1 helt sort! 20 n + 28 s. + 3 r. Søndervig (JHK), 77 s + 9 n Lyngvig (BJ), 6 Bøvling Klit (AKV), 3 Thorsminde (AKV,JB), 1 n. Hvide Sande (SEP). Mange af dagens iagtt. er helt sikkert gengangere - et forsigtigt gæt er et sted mellem 150 og 200 fugle.
Herefter: 4 s. + 1 n. 25/10 Krylen (EF), 3 s. 9/11 Krylen (EF), 1 r. 7/11 Krylen (EF).

Tallene taler vist for sig selv. Det var et Søkonge-år. De store forekomster ultimo oktober blev også registreret på andre havobs-lokaliteter.

Lunde:

Alle iagtt. nævnes.

1 juv. 17/10 Lyngvig - fundet afkræftet på stranden (BJ), 1 s. 19/10 Nymindegab strand (JPK), 1 s. 20/10 Søndervig (JHK), 2 n. 22/10 Søndervig (JHK), 1 s. 22/10 over fyrhaven (!) ved Lyngvig (BJ), 3 s. 24/10 Søndervig (JHK), 1 n. 24/10 Krylen (EF).

Med ialt 10 iagttagelser må året siges at være nogen "lunde".

Alkefugl sp.: Ialt er der indsendt 2386 iagtt., men der er

oplagte gengangere.

Iagtt. over 50 eks. nævnes.

232 s. 20/10 Lyngvig (EF), 90 n. + 39 s. + 4 r.
22/10 Søndervig (JHK), 51 22/10 Bøvling Klit (AKV),
78 22/10 Thorsminde (AKV), 300 n. 22/10 Lyngvig
(EF), 360 n. 24/10 Bøvling Klit - på 1½ time (AKV),
57 24/10 Thorsminde (AKV), 28 n. + 33 s. + 2 r.
24/10 Søndervig (JHK), 438 n. 24/10 Lyngvig (EF).

Også for sp'erne flere end normalt.

D U E R + G Ø G:

Huldue: Alle iagtt. nævnes, og alle obs. stammer fra Tipperne: 2 26/3, 2 19/3, 2 17/4, 1 18/10.

Ringdue: Iagtt. over 100 eks. nævnes.
120 2/1 Skjern enge - den store flok blev også årets første (TM), 300 2/2 Skovlund v. Vinderup (LN), 450 16/2 Klinkby (AKV).

Tyrkerdue: Iagtt. over 100 eks. nævnes.
136 18/9 Holstebro (LH).

Turteldue: Alle iagtt. nævnes.
2 12/5 Haurvig (EF,SEP), 1 12/5 Nr. Lyngvig (SEP),
1 13/5 Søndervig (EF), 2 15/5 Sdr. Lyngvig (EF), 1
15/5 Bøvling Klit (EF), 1 16/5 Hvide Sande (EF), 1
26/5 Lyngvig (EF), 1 26/5 Søndervig (EF), 1 28-31/5
Søndervig (EF), 2 29/5 Tipperne, 1 1/6 Skjern (FT),
1 5/6 Bækmarksbro (JOC), 1 20/7 Ringkøbing (EF).

Gøg: Årets første Gøg dukkede op i Feldborg plantage d. 3/5 (LH).

U G L E R + N A T R A V N:

Slørugle: Ingen iagttagelser!

Kirkeugle: Alle iagtt. nævnes.
1 22/2 Mejrup (PP), 1 9/3 Tipperne, 1 2/4 Ringkøbing - set og hørt flere gange i området i april/maj (SEP), 2 1/5 Bøvlingbjerg (AKV), 1 20/5 Borbjerg (PP), 1 par m. 3 unger i Ikast by (HS,BD).

Natugle: Alle iagtt. nævnes.
1 24/4 + 18/5 Ringkøbing (SEP,EF), 1 4/6 Møborg (JN).

Skovhornugle: Vores natfugle-projekt gav mange ynglefund - der henvises til artikel i SANDEVIFTEN 87-1.
Desuden: 1 23/1 Dejbjerg plantage (AK), 1 8/2 Klegod (EF), 1 19/2 Værnengene (OT), 1 21/4 Tipperne, 1 13/11 Tipperne, 1 3/12 Søndervig (EF).

Mosehornugle: Iagtt. over 5 eks. nævnes - alle er dog medregnet i nedenstående fig.

5-6 april Tipperne, 6 november Tipperne, 7 december Tipperne.

Der ser ud til at være en drastisk nedgang i antallet af iagttagede Mosehornugler:

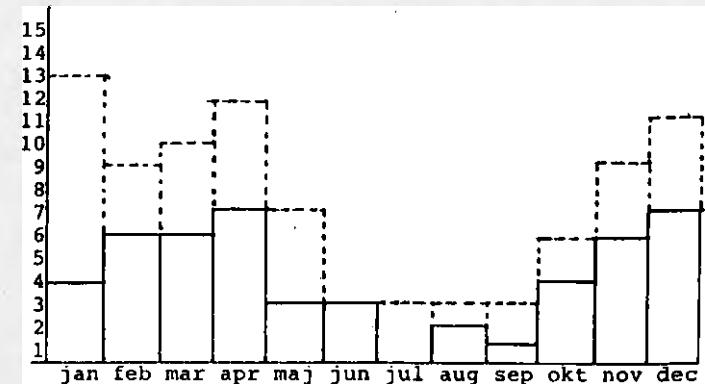

Fig.: Skøn over antallet af Mosehornugler i Ringkøbing Amt 1986 sammenholdt med 1985 (stibling).

(TM,T,FT,AKV,PP,BD,JC,EF,OA,IHO,CH,SEP)

Natravn: Natfugle-undersøgelsen viste utrolig mange par i amtet - glædelig overraskelse. Det foreløbige resultat er vist i SANDEVIFTEN 87-1, hvor til der henvises.

M U R S E J L E R + S K R I G E F U G L E + S P Æ T T E R:

Mursejler: Årets første: 2 11/5 Vemb (LH).
Årets sidste: 4 27/8 Viungård (PD).

Isfugl: Alle iagtt. nævnes.
1 2/2 Sevel - yngleplads i flere år (LN), 1 27/4 Sønderskov dambrug, set jævnligt i vinterens løb (He), 1-2 15/5 Skarrild mølle (FT), 2 4/5 + 2 13/5 + 1 25/5 Vandkraftsøen, Holstebro (NUP), 1 1/6 Vegenå, Holstebro (NUP), 1 4/6 Vandkraftsøen, Holstebro (NUP), 1 29/6 Skjern å (TM), 1-2 18/8-17/10 Skarrild mølle (FT), 1 sept. Blåkilde, fuglen blev fundet død på græsplæne, desværre først efter en tur i plæneklipperen! (JHK), 1 13/11 Skarrild mølle (FT), 2 22/11 Fjederholt å (BD), 1 26/12 Ven å, Holstebro (HWJ).

Vegen

Vendehals: Alle iagtt. nævnes.

1 25-27/4 + 6 3/5 + 2 4-6/5 + 1 8/5 Tipperne.
 1 1/5 Skarrild (FT), 1 2/5 Søndervig (EF), 1 4/5 Vind (EØ), 1 5+6/5 Bonnet (AKV), 1 8/5 Hvide Sande - blev ringmærket (EF), 4 8/5 Vind (CH), 1 8/5 Skyggehale (BD), 2 18/5 Sandet - 1 par, der overtog stærekasse og gennemførte yngel, antal unger ukendt (FT), 3 26/5 Skyggehale (BD), 2 29/5 Klosterheden (JN), 2 31/5 Stenholt skov (BD), 1 12/6 + 2 14/6 Borris hede (SEE, LH), 1 28-29/8 Tipperne.
 På Borris hede 10 par - se iøvrigt artiklen herom i SANDEVIFTEN 86-2 (He).

Grønspætte: Alle iagtt. nævnes.

1 18/3 Dejbjerg plantage (AK), 1 20/3 Høgildgård plantage (JGP), 2 31/3 Stoubæk krat (LH), 16/4 Ndr. Feldborg plantage, ekskrementer på myreture (EØ), 1 16/4 Dejbjerg plantage (EF), 1 3/5 Vind (SEP), 1 4/5 Stoubæk krat, fuglen hørt de foregående 2-3 uger (yngel ikke påvist, men oplagt yngle-mulighed), 2 4/5 + 1 12/5 Høgildgård plantage (JGP, SEE), 2 26/5 Ulfborg, ynglepar med rede i udgået elmetræ (LH), 1 15/6 Høgsvig, Sdr. Felding (JHK), 1 5/10 Rind kirke (TK), 1 26/10 Løvstrup plantage (EF), 1 2+9+30/11 Østre plantage, Holstebro (LH), 1 22/11 + 7/12 Stoubæk krat (OCO), 1 Borris, set og hørt flere gange i løbet af året (ATJ).

Sortspætte: Alle iagtt. nævnes.

1 16/10 Søndre Feldborg plantage. Fuglen var i et område, hvor der kun er døde fyrretræer (JK, SA), 1 20/8 Stråseøgård, fuglen set en uge - oplyst af en skovtekniker (EØ), 1 Rind præstegård, set et par gange i den store have (FT), 1 Birkebæk plantage, set jævnligt af skovarbejder (FT), 1 18/10-3/11 Dejbjerg plantage - iagtt. flere gange (AK).

S M A F U G L E:Toplærke: Alle iagtt. nævnes.

1 det meste af året ved Det Kristne Gymnasium, Ringkøbing - dog 4 14/12 (SEP).
 2 9/2 Skjern (FT), 1-2 19/4 - 15/6 Herning Hallerne (SEP, BD, FT), 2 maj Ling (FT), 3-5 par Ikast (BD), 3 31/12 Hovedgaden i Herning (BH).

Hedelærke: Alle iagtt. nævnes.

Yngel: 4 hørt 7/4 (kun 1 par) Gludsted plantage (BD, NPB), 1 par St. Nørlund plantage - min. 3 unger på vingerne (BD, NPB).
 "Løse" fugle: 1 hørt 23/3 Skelhøje plantage (BD, NPB), 1 hørt 28/3 + 8/4 Grødde, Ikast (BD, NPB), 1 hørt 29/3 Skyggehale (BD, NPB), 2 hørt 30/3 Brande, Harrild plantage (BD, NPB), 1 hørt 4/4 Sunds (PAK),

1 hørt 26/4 + 29/5 Thorsminde (PAK) - sjovt sted!
 Eneste efterårsiaagtt. er 1 6/10 Tarm (JHK).

Sanglærke: Arets første: 1 1/1 Laksetrappen (JHK), 3 2/1 Bøvling Klit (LH).
 Arets sidste: 2 27/12 Damholt n.f. Ikast (BD), 1 29/12 Tipperne.
 Større flokke: 100-300 11/10, over 500 16/10 begge Skjern enge (TM).

Bjerglærke: Indsendt obs. af 118 fugle - alle nævnes.

Forår: 1 23/3, 5 6/4, 1 28/4 alle Tipperne, 1 9/5 Dybe (AKV).
 Efterår: 1 27/9 Vest Stadil fjord (EF), 12 s. 30/9 Tipperne, 4 s. 11/10 Sandene (EF), 10 12/10 Vest Stadil fjord (JB, AKV), 5 17/10 Vest Stadil fjord (BJ), 10 s. Lyngvig (BJ), 5 23/10 Vest Stadil fjord (JHK), 11 s. 26/10 Lyngvig (BJ), 9 26/10 Bøvling Klit (JN), 39 s. 26/10 Sandene (EF), 3 12/10, 4 27/11, 5 27/12, 1 30/12 alle Tipperne.

Digesvale: Arets første: 1 25/4 Vest Stadil fjord (EF).

Yngleforekomster: 4 par losseplads Holtet, Engesvang (KM), 25 par 4/5 Brd. Christensens grusgrav (BD), 23 par 20/5 grusgrav Blåkildevej, Tarm (JHK).

Landsvale: Arets første: 1 18/4 Tipperne. De næste kom i dagene 20/4 - 28/4.

Arets sidste: 1 23/10 Tipperne.
 Større forekomster: 343 13/8 Tipperne, 214 8/9 Bording mark (BD).

Bysvale: Arets første: 1 3/5 Tipperne.

31 reder på Nordladden, Værnengene (T).

Engpiber: Flokke over 200 eks. nævnes.

280 28/4 og 587 25/9 Tipperne.

Skærpiber: Max. tal fra følgende lokaliteter:

Thorsminde: 7 5/1, Harboøre v. høfter: 8 5/10, Gjellerødde: 9 26/10, Hvide Sande: 4 12/10, Tipperne: 72 25/3, 62 2/10 og 23 10/10. (T, JPK, EF, LW, JN, HWJ, PAK, ET, JOC, JHK).

Gul Vipstjert: Arets første: 2 18/4 Tipperne.

Et par større flokke: 78 11/6 Tipperne, 28 24/8 Skjern enge (TM). Et indlandspar øst for Ikast (BD).

Gul Vipstjert - nordlig: Alle iagtt. nævnes.

2 5/5 Skarrild (FT), 3 13/5 og 3 21/5 Tipperne, 25 17/5 Ferring sø (AKV), 12 18/5 Harboøre Tange (AKV).

Gul Vipstjert - gulhovedet: Alle iagtt. nævnes.

1 30/4 og 1 11/5 Bøvling Klit (LL&PHL), 1 19/5 Sdr. Lyngvig (EF), 1 30/5 og 1 1/6 Tipperne, 1 17/6 Gørding ved Nissum fjord (JOC).

Bjergvipstjert: Alle iagtt. nævnes.

Ingen sikre ynglefund indsendt. Det nærmeste er 1 par ved Thorsted (SEP), 1 par ved Tarp (FT), 1 par Vind (CH) og 1 par Skjern å v/Tarpskovbjerg (ET).

Yderligere 9 iagtt. fra Klosterheden, Struer, Holstebro, Skarrild og Blåkilde (JHK, FT, EH, EØ, JN). Et par træk: 1 han 19/3 Tipperne, 2 27/9 Vest Stadil fjord (EF).

Hvid Vipstjert: Arets første: 1 15/3 Hvide Sande (EF).

Hvid Vipstjert - sortrygget: Alle iagtt. nævnes.
1 12/4 Tipperne.

Silkehale: Alle iagtt. nævnes.
1 n. 5/1 Husby plantage (EF), 8 10/1 Herning (TK), 12 26/1 Ringkøbing (CJM), 2 27/1 Ringkøbing (SEP), 2 22/12 Harboøre Tange (KTO), 4 30/12 Kloster (SEP), 1 31/12 Tipperne.

Vandstær: Alle iagtt. nævnes - ialt 14 fugle.
1 11/1 Hover å (JB), 1-2 4/2-4/3 Kyvling bæk ved Tarm (TM), 1 6/2 Blåkilde (JHK), 1 15/2 Klosterheden (AKV), 1 22/10 Fjederholt å (BD), 6 26/12 Ven å, Holstebro (HWJ).

Gærdesmutte: Et par "større" obs: 4 6/2 Blåkilde (JHK), 15 31/5 Stenholt skov (BD).

Nattergal: Alle iagtt. nævnes.
Ialt iagttagelser af 22 fugle - der henvises til SANDEVIFTEN 87-1 side 5 om natfugleundersøgelsen.

Sydlig Nattergal: Se Appendix I.

Blåhals: Ingen indsendte obs.!! I 1985 var der 16 iagttagelser.

Husrødstjert: Sammenstilling af alle resultater.
Ialt ca. 20 iagtt. mod sidste års 87. Sandsynlige ynglepar rapporteret fra Ringkøbing (SEP) og Brande (NPB).
Enkelte træk iagttagelser fra kysten i april, maj og oktober (JHK, PAK, EF, SEP, T, FT).

Sortstrubet Bynkefugl: Ingen indsendte obs.!! Er arten på vej ud? I 1984 var der 2 obs., i 1985 1 obs.

Stenpikker: Arets første: 1 hun 29/3 Værnet (EF).

Grønlandsk Stenpikker: 1 26/11 Værnet (EF).

Ringdrossel: Sammenstilling af samtlige resultater.
Ialt 33 fugle i 1986 (23 hanner, 5 hunner, 5 ubestemte). Muligvis få gengangere.
April: 17 fugle, Maj: 18 fugle, Oktober: 3 fugle.
Alle fugle er vestkystnære obs. undtagen 1 han 24/4 ved Sdr. Felding samt 1 19/4 Skavenhus.
Der er tidligere set flere indlandsfugle - hold ud-kig.
Et kuriosum: Første hun ses først 3/5 og efter denne dato ses kun 1 han (6/5) og 4 ikke kønsbestemte. Det tyder på, at hannerne gennemfører trækket tidligere og vel også ankommer til ynglepladserne før hunnerne.
(AKV, OA, PP, LH, EF, SEP, T, AK, KTO, FT).

Sjagger: Yngleforekomster: 4-5 reder med 10-15 unger 2/6 ved St. Ryde mølle (PP) - ikke set før på denne lokalitet, maj - min. 23 par på 2 lokaliteter i Lemvig (AKV), 15-20 par 10/5 Nr. Vosborg (EF), min. 20 14/6 Nr. Vosborg (OA).

Misteldrossel: Kun en enkelt obs. skal nævnes: 1 28/12 Klosterheden (AKV).

Græshoppesanger: Sammenstilling af alle resultater.
Der er indsendt iagtt. af ca. 40 fugle - se nærmere i natfugleundersøgelsen i SANDEVIFTEN 87-1.

Kærsanger: Sammenstilling af alle resultater.
Der er indsendt iagtt. af 36 fugle - se nærmere i natfugleundersøgelsen i SANDEVIFTEN 87-1.

Høgesanger: Alle iagtt. nævnes.
1 13/8 Tipperne.

Munk: Arets sidste: 1 hun 21/12 på foderplads Søndervig (EF) - i 5 graders frost! 2 hunner 24-25/12 Søndervig (EF).

Fuglekongesanger: Se Appendix I.

Hvidbrynet Løvsanger: Se Appendix I.

Skovsanger: Sammenstilling af alle resultater.
Ialt 23 iagtt. Sidste år kun 8. Iagttagelser fra Velling plantage, Birkebæk, Tipperne, Hvide Sande, Nr. Vosborg, Rydhave, Stenholt skov, Herning Anlæg, Blåkilde, Skarrild og Rind (BH, FT, JHK, TK, HWJ, BD, OA, TKJ, EF, SEP, T, JGP).

Gransanger: Arets første: 1 26/3 Tipperne.

Løvsanger: Arets første: 1 24/4 Tipperne.

Rødtoppet Fuglekonge: Alle iagtt. nævnes.
2-3 rastende 28/9 Søndervig (EF).

Lille Fluesnapper: Alle iagtt. nævnes.
1 6/9 go 1 ad. han 13/11 Tipperne.

Halemejse: Der er iagttagelser fra følgende lokaliteter: Borbjerg møllesø, Gindeskov krat, Fjederholt å, Holstebro, Bøllingsø-området, Husby plantage. (BD, EØ, PP, LH, KM, EF).

Spætmejse: Alle iagtt. nævnes.
2 23/1 + 26/1, 1 2/2 alle Løvskov v/Sevel by (LN) -
yngler her, 1 1/3 + 1 par 4/5 Holmegårdssø - Bor-
bjerg (PP), 1 13/12 Borris (ATJ).

Træløber: Alle iagtt. nævnes. Antallet af iagttagelser stiger
støt.
1 26/1 Alkjær Lukke, Ringkøbing (CJM), 2 26/1 ved
Sevel by (LN), 1 20/2 Sevel (LN), 1 28/2 + 14-15/3
Blåkilde (EH) - desuden 1 29/4 og 1 15/12 samme
sted (JHK), 2 9/4 Birkebak plantage (FT), 1 13/4
Estvad plantage (PP), 2 13/4 Klosterheden (JN), 2
31/5 Stenholt skov (BD), 1 1/9 Store Linnebjerg
(BD), 2 16/10 Lyngvig - ringmærket (BJ), 2 2/11
Volstrup skov (LH).

Pungmejse: Alle iagtt. nævnes.
6 2/2 Felsted Odde (JOC,NUP), 1 juv. 27/9 og 1
12/11 - begge Tipperne, 2 24/12 og 1 16/12 Velling
Bugt (LW).

Pirol: Alle iagtt. nævnes.
1 syngende 7-9/5 Sinding (SEE), 1 han 6/6 - 16/6
Ilskov - dog 9/6 desuden 1 hun (IH), 1 ung han 10/6
Bur (OA), 4-5 juv. ultimo august Blåkilde - sås i
godt 1 uge (JHK).

Rødrygget Tornskade: Sammenstilling af alle resultater.
5 par Klosterheden (JN), 1 par Skarrild (FT), 8-10
par Borris hede (He), 2 par Gludsted plantage (NPB),
1 par St. Nørlund plantage ((NPB), 1 par Hvide San-
de (EF). Endvidere 16 iagtt. af enkelte fugle,
hovedsagelig i maj måned. (BH,AKV,BD,LW,SEP,TM,T).

Stor Tornskade: Sammenstilling af alle resultater.
3-4 par Borris hede - gået tilbage i forhold til
84 og 85 (He). Ikke andre yngleiagttagelser.
Endvidere ca. 70 obs. (1983: 16, 1984: 26, 1985:
60). (TM,BD,NPB,He,TK,JHK,FT,JN,LN,AK,LH,OCO,LL,
PHL,EF,JC,T).

Nøddekrige: Alle iagtt. nævnes.
En lille rest af den store invasion i 1985: 1 4/1 -
14/1 Dejbjerg plantage (AK), 1 29/3 samme sted (AK).

Allike: Flokke over 250 eks. nævnes.
425 2/1 Skjern enge (TM), 250 5/1 Skjern enge (JHK),
ca. 1000 1/10 nordøst for Holstebro (TKJ),
ca. 2500 s. 2/11 Søndervig (EF).

Råge: Kolonier: 9 reder Lemvig øst, 110 Lemvig vest (JN),
155 reder Højris, Ikast (NPB), 18 reder Grødde,
Ikast (NPB).
En større flok: 100 s. 2/11 Søndervig (EF).

Sortkrage: Sammenstilling af samtlige resultater.
29 obs. i 1986. Iagttages som regel enkeltvis, men
nu og da flere (3-4). Alle obs. i -86 er fra kyst-
nære lokaliteter. Ses den ikke længere mod øst i
amtet?

Ravn: Alle iagtt. nævnes.
2 3/1 Hoven (TM), 1 13/4 Vrist (PAK), 2 27/4 Holms-
land Klit (PAK), 1 14/5 Felsted Kog (JOC).

Stær: Flokke over 2000 eks. nævnes.
15000 23/6 Nymindestrømmen (JPK), 20000 26/7 Vel-
ling Bugt (LW), 5-8000 19/7 Værnengene (EF), "tu-
sinder" 31/7 Skjern å-munding (TM), 3590 28/8 Tip-
perne, 2-3000 19/10 Sdr. Lem Vig (LN), 10000 19/10
Vest Stadil fjord (BJ), 2-3000 23/10 Hvide Sande
(BJ).

Rosenstær: Se Appendix I.

Kvækerfinke: Ca. 8000 s. 5/10 Velling - blandet med Bogfinker
(LW), "flere tusinde" s. 12/10 Husby Klit - på
afstand lignede flokkene hvivlende snefnug; jeg
tør ikke sætte tal på (JB), 5000 s. 12/10 Lyngvig
(?).

Stillits: Ca. 120 7/1 Herning Golfbane (TK) - mange!

Grønsisken: Ca. 100 7/1 Herning Golfbane (TK).

Bjergirisk: Max. tal fra følgende lokaliteter:
Bovbjerg: 300 20/4 (AKV), Thorsminde: 125 30/3
(HWJ), Skjern enge: 90-120 13/4 (TM) og 162 26/10
(TM), Værnengene: 15 29/3 (EF), Sandene: 25 12/10
(EF), Tipperne: 75 17/10.

Gråsisken: Ca. 230 7/1 Herning Golfbane (TK).

Hvidsisken: Alle iagtt. nævnes.
3 3/1 Nr. Fjand (JOC), 2 17/1, 2-3 22/3 og 7-9
Skjern enge (TM), 2 31/3 Skjern enge (JHK).

Stor Korsnab: Alle iagtt. nævnes.
2 1/1 Borris (JHK), 2 21/5 Nr. Feldborg plantage
(JPK), 4 2/11 Løvstrup plantage (EF), 1 15/11
Skjern enge (JHK), 6 22/11 Klosterheden (JN).

Karmindompap: Alle iagtt. nævnes.
1 brun han 4/6 Bækmarksbro - sang i kor med Sydlig
Nattergal (IHO,CH), 1 rød han 3-6/6 Tipperne, 1 9/6
Lemvig (JN).

Kærnebider: Sammenstilling af alle resultater.
1 sandsynlig ynglepar Vinderup (LN), 1 par med
unger Blåkilde (JHK), 1 par Lemvig (AKV), 1 par

Viumgård (PD), 1 par St. Linnebjerg (BD), 1 ynglepar? Volstrup skov (LH). Sidste år var der ingen oplysninger om ynglepar!
Endvidere ca. 35 iagtt. jævnt fordelt over amtet. (BH, LN, JHK, TK, PP, EØ, HWJ, BD, OCO, KM, EF, SEP).

Laplandsværling: Sammenstilling af alle resultater. Ialt indsendt iagtt. af ca. 140 fugle. Max. tal fra følgende lokaliteter: Bøvling Klit: 42 28/12 (LH), Sandene: 18 26/10 (EF), Tipperne: 6 ult. oktober.
Endvidere iagtt. af enkelte fugle ved Vest Stadil fjord, Søndervig, Lyngvig, Fjandø og Harboøre Tange. (AKV, BJ, JN, EF).

Snespurv: Max. tal fra følgende lokaliteter: Bøvling Klit: 80 4/1 (IHO), Harboøre Tange: 80 16/11 (AKV), Fjand Grønne: 80 4/1 (CH), Hovvig: 25 9/11 (EF), Skjern enge: 60-70 7/12 (TM), Tipperne: 65 13/1.
Ingen indlandsiagttagelser.

Hortulan: Alle iagtt. nævnes.
1 24/8 Søndervig (EF).

Pileværling: Se Appendix I.

Bomlærke: Iagtt. over 25 eks. nævnes.
190 1/11 Fjaltring (JN), 47 20/11 Vemb (LH), 63 23/12 Hygum (AKV), 240 26/12 Bøvling (JN), 36 28/12 Bøvling (LH), 65 30/12 Trans (AKV), 177 30/12 Dybe (AKV).

APPENDIX I

Følgende iagttagelser skal (hvis det ikke allerede er sket) forelægges Sjældenhedsudvalget.
Nedenstående er - så vidt vi ved - endnu ikke behandlet af SU.
Indtil Sjældenhedsudvalgets afgørelse foreligger, bør nedenstående iagttagelser ikke gengives andre steder.

Sort Ibis: 1 13/5 Tipperne.

Grønlandsk Blisgås: 2 imm. 2/4 Tipperne.

Amerikansk Pibeand: 1 han 18-19/8 Tipperne.

Blåvinget And: 8/5 dukkede et par op på Tipperne. Parret sås hele tiden sammen og resultatet blev 3 unger!
Men hvor kom disse fugle fra?!? (T, FT, EF).

Jagtfalk: 1 juv. hun 7/11 Tipperne. Blev set trække nord 40 min. forinden ved Blåvand. Blev på reservatet i 10 min. - blev herefter smidt ud af den stationære Vandrefalk!

Spidshalet Ryle: 1 ad. somdr. 3/8 Harboøre Tange. Bliver den godkendt, er det ny DK-art! (IHO).

Lille Kjove: 1 juv. s. 10/9 Nymindegab strand (JPK), 1 juv. s. 30/9 Hvide Sande - fløj igennem slusen fra fjorden ud til havet, hvorefter den trak syd (EF).

Hvidvinget Måge: 1 3K 26/3 Hvide Sande (EF), 1 2K 26/3 Fjaltring strand (AKV).

Sydlig Nattergal: 1 1-12/6 syngende ved Bækmarksbro (JN, EF, IHO, AKV, AH, CH, SEP). Fuglen blev optaget på bånd, og iagttagelsen er tilsendt SU. 1 7/6 Ringkøbing (SEP).

Fuglekongesanger: 1 24-28/10 Lyngvig fyr. Fuglen blev ringmærket d. 24, og blev genfanget/iagttaget de følgende dage (BJ, EF, SEP).

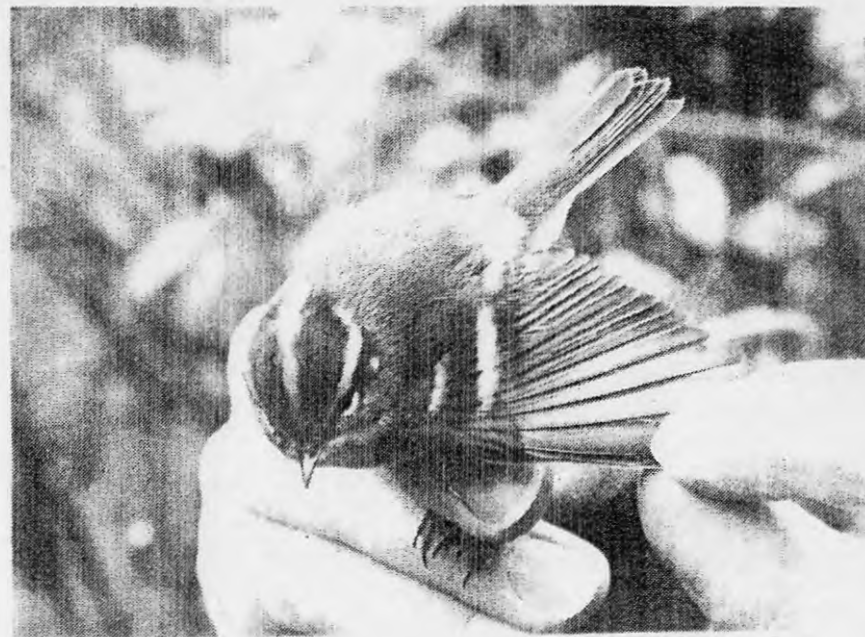

Foto: Fuglekongesanger ringmærket d. 24/10 1986 ved Lyngvig fyr.
(Benny Gert Hansen og Jan Erik Hansen)

Hvidbrynet Løvsanger: 1 11/9 (meget tidligt!), 1 2/10 og 1 4/10 - alle Tipperne.

Rosenstær: 1 ad. han 13-17/9 Tjørring n.f. Herning. Fuglen blev fotograferet, og beskrivelse er tilsendt SU. (BD, NPB, GTW, TK, EØ, SEE, CH, EF).

Pileværbling: 1 han 19/9 Tipperne.

APPENDIX II

Listen indeholder iagttagelser af fugle, der - efter alt at dømmes - er undsluppet fra dyreparker eller lignende.

Flamingo: Ved Fjandø er der i perioden 9/5-9/8 set op til 12 fugle (RC, OA, LH, EH, KTO, AKV, JOC, NUP, SEP).
Øvrige: 3 n. 3/5 Vest Stadil fjord (EF), 9 s. 17/5 Lyngvig (EF), 2 24/5 over Lemvig (JN).

Indisk Gås: 2 22-23/6 Tipperne.

Rødhøne: Set fire gange 6-7/9 i Tarm by (JHK).

APPENDIX III

Fund af nogle kuriøse arter på oliefugletællingerne:

Nordisk Lappedykker 1, Sorthalset Lappedykker 3, Sangsvane 1, Grågås 1, Kortnæbbet Gås 1, Knarand 3, Bjergand 2, Havlit 3, Duehøg 1, Fjeldvåge 2, Klyde 1, Hjejle 2, Strandhjejle 1, Mudderklire 1, Misteldrossel 4, Storkjove 1, Kjove sp. 2, Dværgråge 2, Huldue 2, Jernspurv 3, Rødhals 1, Gråsiskan 1.

LL-Boliglån gi'r dig fordele, der er til at få øje på!

Få eget hus med billigere husleje - benyt LL-Boliglån fra Ringkjøbing Bank.

Boliglånet uden overraskelser!

LL-Boliglån kan anvendes til:

- nye huse
- ejerskifter
- om- og tilbygning
- ejerlejligheder
- andelsboliger

Kom ind og lad os gi' et konkurrencedygtigt tilbud på din boligfinansiering

Ringkjøbing Bank

Få samtidig vor GRATIS Huskøbs-Mappe